

Na Fataie Fua Sa Jon Reveleson

Sa Jon, na fafurongo be sa Jesus, nia kedeia na buko ne. Ana kada nai, na kingi baita 'i Rom, ma tani wane baita lau, kera famalagaigaia wane famamana ki sulia kera famamana ngado ana sa Jesus Christ, dia wane fanaonao kera. Sa Jesus nia doria 'asiana ka kwai'adomi ana wane famamana ne ki, fua fitoe kera kai ngado lau. Sa Jesus ne eta fatainia ru ne fuana sa Jon fua radulana wane famamana ki.

Sa Jesus fatainia nunuiru 'oro ki fuana sa Jon ne fata sulia 'afitaie ana wane famamana ki ana kada nai, ma ka fata laugo sulia te ki ne kai fuli ana kada sa Jesus kai oli lau mai. Manatalae baita laona buko ne 'uri: God ne too ana nikilalae ki tafau, ma ka dau fafia ru ki tafau, ma nia ka bobola ka susulia wane nia ki. Ma ana ta te kada 'i buri, nia kai liufia malimae nia ki tafau, ma sa Saetan boroi nia kai ogea tafau. Ana kada nai, God kai rii 'uria wane nia ki, ma kera kai to firi fainia God. Sulia nia 'urinai, wane famamana ki kera kai mabetu'u kada ana 'afitaie ki.

Na ru talingai ki laona buko ne:

Kekedee leka fuana fiu fikute wane famamana
ki 1:1-3:22

Na kula ni gourue ana 'initoe 'i langi 4:1-5:14

Na fiu ru ni bilakie ngasi ana beba bilingilana
6:1-8:5

Fiu fa bungu 'ainsel ki 8:6-11:19

Sa Saetan fualia fikute wane famamana God
12:1-14:20

Na fiu 'ainsel ki fainia fiu kwaekwae 'isi ki
15:1-16:21
 God fafunuia 'i Babilon tafau **17:1-19:21**
 God ka 'initoa 'i langi ma 'i ano laugo **20:1-22:21**

1 Laona buko ne, sa Jon nia kedea na farongoe sulia na ru ne sa Jesus Christ nia fatainia ki. God ne fatainia fuana sa Christ fua ka fatainia fuana wane rao God ki sulia ru ne karangi kai dao mai ki. Sa Jesus Christ ka fatainia na ru ne ki fuana wane rao nia sa Jon ana odulana mai na 'ainsel nia siana. **2** Ma sa Jon ka kedea ru ki tafau ne nia ada to'oda. Aia, na farongoe nai ne God saea fuana ma na ru ne sa Jesus Christ ka fatainia ki. **3** 'Oilakie fuana sa ti ne kai idumia na buko ne, ma ka 'oilakie laugo fuana sa tifaida ne kera rongoa fatae ne ki fasia God, ma kera ka sasi sulia te ki ne sa Jon kedea laona buko ne! Sulia kada nia karangi fua ru ne ki ka dao mai.

Na farongoe fuana fiu fikute wane famamana ki

4-5 Nau sa Jon, nau ku kekede kau fua mulu fiu fikute wane ne mulu famamana ma mulu ka to ana fiu fere ki laona lofaa 'i Esia. Nau ku foa fua God, fainia fiu mangoiru ne kera to 'i naona kula ni gourue ana 'initoe 'i langi, ma sa Jesus Christ kera kai kwaiofei amulu, ma kera ka kwatea laugo na aroaroe fua mulu. Ana kada nao 'ua ta ru, God nia to na. Ma God ka to laugo ana kada ne. Ma nia ka toto firi laugo. Sa Jesus na wane farongoe mamana, ma nia na wane eteta ne God nia taea fasia na maee, ma nia laugo ne wane 'initoa fafia kingi ki ana molagali. Sa Jesus

ka kwaimani fua kulu, ma ana maelana nia ka luge kia fasia abulo ta'alae kia ki. ⁶ Sa Jesus ne na kingi kia, ma nia ka alu kulu na fikute wane fataabu ki, fua kulu ka rao fuana God na Maa nia. Nau ku foa fua sa Jesus Christ ka too ana na 'initoe ma na nikilalae toto firi! Iu, nia 'urinai!

⁷ Ada basi, nia karangi ka dao mai 'i fafona na gwa salo ki! Ma na wane ki tafau kera kai ada to'ona. Ma na wane be kera labua ki, kera kai ada to'ona laugo. Ma na wane ki tafau laona molagali kera kai omaee ma kera kai angi sulia. Iu, nia ka mamana.

⁸ Ma 'Aofia God ne nikila ka tasa, nia to 'i naona na ru ki tafau, ma nia ka to ana kada ne, ma kai to firi laugo. Nia ka saea laugo, "Nau ne Alfa ma na Omega, na safalilana ma na suilana ru ki tafau."

Na fataie sulia sa Jesus Christ

⁹ Nau sa Jon na wanefuta kamulu sulia nau ku famamana sa Jesus Christ dia laugo kamulu. Ma kera famalagaigai nau dia kamulu sulia sa Jesus Christ ne na kingi kia ma nia gwaungai fafi kia. Ma kulu ka lalifu laona famalagaigaie, sulia kulu wane nia ki. Kera ka dau nau, ma kera ka alu nau laona bubunga ne kera saea ana 'i Patmos, sulia nau ku 'ainitalo ana na fatalana God ma na ru ne sa Jesus fatainia ki. ¹⁰ Sui ana te maedangi fuana fosilana na 'Aofia ne Anoeru Abu nia fatainia ru ki fuaku, ma nau ku rongoa te lingeru baita, dia na linge fa bungu, fata mai 'i buriku ¹¹ ka 'uri, "'Oe keda te ne 'oe kai ada to'ona, sui 'oe kwatea buko ne fuana fiu fikute wane famamana

'i Efesus, Smana, Pegamum, Taeataera, Sadis, Filadelfia, ma 'i Laodisea."

¹² Ma kada nau ku kari abulo fuana adalae to'ona sa ti ne faorai fuaku, nau ku ada to'ona fiu gwatanga fuana kwesu ki kera saungainia ana gol. ¹³ Aia, ma matangana gwatanga fuana fa kwesu nai ki, nau ku ada to'ona na ru ne adalae to'ona dia wane, nia 'afisia maku fafo gwala leka ka dao fafona 'aena. Ma na fosae ana gol ne tio 'i ruruna. ¹⁴ Ma na ifuna 'e kwao ka dia na faufau, ma na maana ka tala dia na ere. ¹⁵ Ma na 'aena adalae to'ona ka dia barasi ne kera sungia laona ere baita sui ma nia ka ngwasinasina. Ma rongolana lingena ka dia rurulana ta tata baita. ¹⁶ Ma nia ka dau fafia fiu fa bubulu ki ana bali 'aba 'o'olo nia. Ma na naife ni sauwanee ne 'ala ro bali ne sakatafa mai fasia laona ngiduna. Iu, ma na maadarana ngwasinasina ka baita dia na sato. ¹⁷ Ma kada nau ku ada to'ona , nau ku 'asi nau fafia maaku 'i 'aena, dia ta wane be nia mae. Ma nia ka alua bali 'aba 'o'olo nia fafi nau, ka fata 'uri, "Nao 'oe si mau. Nau ne safalilana ma na suilana ru ki tafau. ¹⁸ Nau na wane ne nau ku mauri. Sulia nau ku mae, boroi ma kada ne, nau ku mauri lau toto firi. Ma nau ne nau ku 'initoa fafia na maee ma na kula ne wane ki leka 'uria kada kera mae. ¹⁹ Ma 'oe kedea ru ne 'oe ada to'oda ki, ma ru ne dao mai ki ana kada ne, ma na ru ne kai dao mai. ²⁰ Aia, na manata agwalaes sulia na fiu fa bubulu ne 'oe ada to'ona nau ku dau fafia ana bali 'aba 'o'olo nau, ma fiu gwatanga fua kwesu be kera saungaida ana gol nia 'uri: Fiу bubulu ki ne 'ainsel ne kera ada sulia fiu fikute famamana nai ki. Aia, fiu gwatanga fuana kwesu ki ne kera saungaida ana gol ne fiu

fikute wane famamana ana fiu mae fere ne ki."

2

Sa Jesus fata fuana wane famamana ki 'i Efesus

¹ Sui na wane nai ka fata lau 'uri, "Oe keda na fatalaku fua na 'ainsel ne ada sulia wane laona fere 'i Efesus ki ne kera famamana, ma 'oe kai kede 'uri, 'Nau na wane ne nau ku dau fafia na fiu fa bubulu ki ana bali 'aba 'o'olo nau, ma nau ku liu matangana fiu gwatanga ki ana gol fuana kwesulae. ² Nau ku saitamana ru mulu sasida ki, ma nau ku saitamana rao nikilalae kamulu fainia mabetaue kamulu ki. Ma nau ku saitamana mulu noni'ela ana wane ta'a ki, ma mulu ka ilito'ona wane ne kera saea kera wane ni lifurongo ki ma kera ka suke ga 'ada, ma mulu ka saitamana ne kera suke. ³ Kamulu mabetau, ma mulu ka nonifi suli nau, ma nao mulu si ngwatautau ana famamanalae kamulu. ⁴ Aia, te ru ne nau ku balufi kamulu fainia, ne nao mulu si kwaimani na aku dia be mulu sasia 'i nao. ⁵ Mulu ka manata to'ona kwaimanie baita kamulu fuaku 'i nao, ma mulu ka 'asi kamulu na fasi nau. Aia, mulu kai kari abulo fasia abulo ta'alae kamulu ki, ma mulu kai sasia ru be mulu sasida 'i nao. Dia nao mulu si kari abulo fasia abulo ta'alae kamulu ki, nau kai leka mai siamulu ma nau ku lafua fai gwatanga fuana kwesulae 'amulu fasia na fulina. ⁶ Aia, te ru lea ne mulu sasia ne nau ku doria: Mulu noni'ela ana ru ta'a ne wane Nikolaus ki kera sasia, ka dia ne nau boroi nau ku noni'ela laugo 'anida. ⁷ Alua sa ti ne ka rongo, nia kafafurongoa te ne Anoeru Abu saea fuana fikute wane famamana ne ki. Sui boroi 'ana ti ne nao si lukasia fitoe nia,

nau kai alamatainia kai 'ania fue 'ai ana maurie ne nia uu laona oole God.' ”

Sa Jesus fata fuana wane famamana ki 'i Smana

⁸ Ma nia ka fata lau 'uri fuaku, “Oe kekede fuana 'ainsel ne ada sulia wane ki laona fere 'i Smana ne kera famamana, 'oe kai fata 'uri, 'Nau ne na safalie ma na suilana ru ki tafau, be nau ku mae ma nau ku mauri lau. ⁹ Nau ku saitamana 'afitaie kamulu ki, ma nau ku saitamana kamulu siofa. Boroi ma nao mulu si siofa go, sulia mulu todaru 'asiana ana famamanae. Ma nau ku saitamana laugo wane ne kera saea ru ta'a ki suli kamulu. Ma kera ka saeda ana Jiu ki, boroi ma nao lau Jiu mamana ki, ma kera wane sa Saetan ki lalau! ¹⁰ Nao mulu si mau ana ta te ne mulu kai nonifi ana. Sulia sa Saetan kai ili to'omulu, ma kai alua tani wane amulu laona beu ni kanie, ma ana akwala maedangi ne mulu kai too ana 'afitaie ki. Dia mulu ka to mamana ana famamanae kamulu ani nau, boroi 'ana kera ka saungi kamulu, nau kai kwatea 'eregwau ana maurie firi fua mulu. ¹¹ Alua sa ti ne ka rongo, nia kafafurongoa te ne Anoeru Abu saea fuana fikute wane famamana ne ki. Sa tifaida ne nao si lukasia fitoe kera ki, nao kera si dao to'ona ta nonifie ana ruana maelae.’ ”

Sa Jesus fata fuana wane famamana ki 'i Pegamum

¹² Sui nia ka fata lau 'uri, “Oe kekede fuana 'ainsel ne ada sulia wane laona mae fere 'i Pegamum ne kera famamana, 'oko saea, 'Nau na wane be nau ku too ana naife ni sauwanee be nia 'ala ro bali. ¹³ Nau ku saitamana kula ne mulu to ana, ma 'i senai laugo ne na kula ni gourue

'initoa sa Saetan nia baita ana. Mulu rosuli nau, ma nao mulu si lukasia na famamanae kamulu aku, sui boroi 'ana kera saungia sa Antipas ana kula ne sa Saetan nia to ana. Sa Antipas ne na wane rao lea ana 'ainitaloe ani nau. ¹⁴ Aia, ma barə ru ne mulu sasida ne nau ku balufi kamulu fainia. Tani wane amulu, kera sasi ga 'ada sulia na famanatalae sa Balaam[◇] be famanata sa Balak 'uria talailana wane Israel ki fua kera ka sasia ru ta'a ki. Sulia sa Balak kwatea wane ki ka 'ania na fanga ne kera afafu ana mamala god ki ma fainia oee. ¹⁵ Aia, nia 'urinai laugo, tani wane amulu kera ka leka sulia na famanatalae ta'a wane sa Nikolaus ki. ¹⁶ Aia, mulu kai kari abulo na fasia abulo ta'alae kamulu ki! Dia nao, nau kai leka 'ali'ali go mai, ma nau ku firu fainia wane nai ki ana naife ni sauwanee ne sakatafa mai fasia na ngiduku. ¹⁷ Alua sa ti ne ka rongoa, nia ka fafurongoa te ne Anoeru Abu saea fuana fikute wane famamana ki. 'Urinai ma sa tifaida ne nao si lukasia fitoe nia, nau kai kwatea na mana be kera saufinia 'i langi. Ma nau kai kwatea laugo na fau kwao ne kera kede na sataeru falu 'i fafona, ne nao ta wane si saitamana, taifilia go sa ti ne kai ngalia.' "

Sa Jesus fata fuana wane famamana ki 'i Taeataera

¹⁸ Ma nia ka fata lau 'uri fuaku, "'Oe kekede fuana 'ainsel ne ada sulia wane laona fere 'i Taeataera ki ne kera famamana, 'oko saea, 'Nau ne na Wele nia God. Na maa ku ka tala dia ere, ma na 'aeku ka ngwasinasina dia na barasi ne kera sungia ana ere. ¹⁹ Nau ku saitamana

---

[◇] **2:14** Nambas 31:16; 25:1-3

ru ne kamulu sasida ki. Ma nau ku saitamana kwaimanie kamulu, ma famamanae kamulu, ma raoe kamulu, ma na mabetaue kamulu. Iu, ma nau ku saitamana ru ne kamulu sasida ana kada ne, 'oro ka liufia te ki ne mulu sasida ana kada be suina kau. ²⁰ Aia, ma ru ne nao nau si doria: Kamulu alamatainia na keni satana ni Jesabel ka famanata. Nia saea ne God kwate nia fuana fatae, boroi ma nia suke ga 'ana. Nia ka fagaroa wane rao 'oro nau ki ana famanatalada ana falafala ana oeelae, ma na 'anilana fanga ne kera afafu ana mamala god ki. ²¹ Iu, ma nau ku kwatea kada fuana keni ne fua nia kai kari abulo fasia abulo ta'alae ki, boroi ma nao nia si doria go kari abulolae fasia abulo ta'alae nia ki. ²² Nia 'urinai, nau kai kwate nia fainia ti boroi 'ana ne kera oee fainia, ma kera kai nonifi baita. Ma nau kai sasia ru nai dia nao kera si kari abulo fasia na abulo ta'alae kera ki ne kera sasia fainia na keni ne. ²³ Ma nau kai saungia nafafurongo nia ki laugo, fua wane ki tafau ne kera famamana nau, kera saitamana nau na wane nau ku saitamana manatana wane ki tafau fainia kwaidorie kera ki. Ma nau kai duua fuana wane ki tafau sulia ru ne kera sasida ki, ru lea ki ma ru ta'a ki. ²⁴ Ma ta bali amulu ne mulu to 'i Taeataera nao mulu si sasi sulia na famanatalae ta'a ne, ma nao mulu si alamatainia kera kai famanata kamulu ana ru ne kera saea ana ru agwa sa Saetan ki. Nau nao si kwatea lau ta ru 'afitai fua mulu ka leka sulia. ²⁵ Ma te ru go ne, mulu kai dau ngasi ana te ki ne mulu too na ana, leleka ka dao ana kada nau kai oli lau mai. ²⁶ Iu, ma sa tifaida ne nao si lukasia fitoe kera, ma kera ka nonimabe fua rolae sulia kwaidorie nau ki leleka

ka dao ana suilana, nau kai kwatea fuada na gwaungaie fafia fere ki tafau, ²⁷ dia na Maa nau ne kwatea fuaku. Ma kera kai gwaungai fafia fere ki ana nikilalae, ma nao ta wane si bobola fuana ngengelana fatalada. ²⁸ Ma nau kai kwatea fuada na fa kwakwali 'ofodangi ne kai fatainia ne kera liufia ta'alae. ²⁹ Alua sa ti ne ka rongo nia kaifafurongoa te ne Anoeru Abu saea fuana fikute wane famamana ki.' "

3

Sa Jesus fata fuana wane famamana ki 'i Sadis

¹ Ma nia ka fata lau 'uri fuaku, "Oe kekede fua na 'ainsel ne ada sulia wane laona fere 'i Sadis ki ne kera famamana, 'oko saea, 'Nau na wane ne nau ku too ana fiu Anoeru Abu God ki ma fiu bubulu ki. Nau ku saitamana ru ne mulu sasida ki. Ma wane ki kera sae kamulu ana wane famamana ki, boroi ma raoe kamulu ki fatainia ne nao mulu si ro go suli nau. ² Mulu dia wane kera maleu ki. Mulu ada, fua mulu ka fanikila na famamanae kamulu ne karangi kai mae na. Sulia nau ku dao to'ona ru ne mulu sasida ki nao si 'o'olo tafau 'i maana God nau. ³ Nao mulu si manata buro ana ru ne kera famanata kamulu ana ki 'i nao, ma mulu rosulida, ma mulu ka kari abulo fasia abulo ta'alae kamulu ki. Sulia dia nao mulu si ada, nau kai leka mai siamulu dia ta wane beli ana kada ne nao mulu si saitamana ne nau kai dao mai ana. ⁴ Ma bara wane ana wane 'i Sadis ki ne mulu dau lea sulia maurilamulu ka falu 'ua, mulu kai leka fai nau, ma mulu kai 'afi ana maku kwao ki, sulia mulu bobola. ⁵ Ma sa tifaida ne nao si lukasia fitoe kera, kai 'afisia maku kwao ki, ma nao nau si lafua satada fasia

na buko ana maurie. 'I naofana Maa nau ma 'ainsel nia ki, nau kai sae kera ana wane nau ki. ⁶ Alua sa ti ne ka rongo, nia kaifafurongoa te ne Anoeru Abu saea fuana fikute wane famamana ki."

Sa Jesus fata fuana wane famamana ki 'i Filadelfia

⁷ Sui nia ka fata lau 'uri fuaku, "Oe kekede fuana 'ainsel ne ada sulia wane ki laona fere 'i Filadelfia ne kera famamana, 'oko saea, 'Nau ne wane ku abu, ma nau ku fata mamana. Nau ku too ana kii be sa Deved na kingi nia too mai ana 'i nao. Ma kada nau ku 'ifingia na mae, nia 'afitai fua ta wane ka bilakia. Ma kada nau ku bilakia, nia 'afitai fua ta wane ka 'ifingia.

⁸ Nau ku saitamana na ru ne mulu sasida ki, ma nau ku saitamana mulu nao si too go ana ta ru lea ne wane ki laona fere ne kera kai fuusi 'initoa amulu fainia. Ma mulu ka sasi sulia na fatalaku. Ma nao mulu si tofea sataku ma na famamanae kamulu ki ani nau. Aia, nau ku 'ifingia na mae fua mulu ka ru mai, ma 'afitai fua ta wane boroi 'ana ka bilakia. ⁹ Iu, ma na wane ne kera sae kera ana wane Jiu ki, ma kera ka suke sulia kera wane sa Saetan, nau kai sasia kera kai fa'initoa kamulu fua ne kera ka saitamana nau ku kwaimani amulu. ¹⁰ Ma sulia mulu rosulia fatalaku fua mulu ka uu ngado, nau kai ada suli kamulu kada ana 'afitaie ki ne kai dao mai laona molagali 'uria illiae to'ona wane ki tafau. ¹¹ Nao si tau, ma nau kai oli mai. Mulu ka dau ngasi ana ru ne mulu too ana ki, fasia ta wane ka belia na kwaiarae ne nau kai kwatea fua mulu. ¹² Ma sa tifaida ne nao kera si lukasia fitoe kera ki, nau kai aluda tani mae funu ana Beu Abu God nau,

nia ka to tari ma nao nia si 'idu fasia. Ma nau kai keda laugo na satana God nau ana nonina, ma na satana fere baita God nau, na Jerusalem falu ne kai koso mai fasia God 'i langi. Ma nau kai keda laugo na sataeru falu nau ana nonina. ¹³ Alua sa ti ne ka rongo, nia kaifafurongoa te ne Anoeru Abu saea fuana fikute wane famamana ki.' ”

Sa Jesus fata fuana wane famamana ki 'i Laodisea

¹⁴ Sui nia ka fata lau 'uri fuaku, "Oe kekede fuana 'ainsel ne ada sulia wane laona fere 'i Laodisea ki ne kera famamana, 'oko saea, 'Nau na wane ne kera sae nau ana Amen. Sulia nau si mamalo fasia 'ainitalolae ana fatae mamana ki sulia God. Ma nau laugo ne nau ku saungainia ru ki tafau fainia God. ¹⁵ Nau ku saitamana ru ne mulu sasida ki, ma nau ku saitamana laugo nao mulu si gwari ma nao mulu si 'ako'ako go. Dia mulu 'ako'ako 'asiana naoma mulu ka gwari 'asiana, nia ne lea aku. ¹⁶ Ma sulia nao mulu si 'ako'ako naoma mulu ka gwari go, nau kai ngisutai kamulu fasia ngiduku. ¹⁷ Aia, kamulu saea mulu todaru, ma mulu ka todaru 'oro, ma nao mulu si doria lau ta ru sulia ru ki tafau mulu too na ana. Boroi ma nao mulu si saitamana go ne mulu siofa ana famamanae, ma mulu ka dia wane maada rodo ma ka dadara. ¹⁸ Nia ne, nau ku saea fua mulu, mulu ka folia na gol fasi nau ne kera fafalua ana ere, fua ne mulu kai todaru mamana. Ma mulu ka folia laugo na maku kwao ki fasi nau, fua ne nao mulu si 'eke fafia dadaralae kamulu. Ma mulu ka folia laugo na ngwaingwai fuana usulana ana

maamulu, fua mulu ka ada lea. ¹⁹ Ma wane ki ne nau ku kwaimani ada, dia kera sasia ru ta'a, nau ku saitamana baluflada, ma nau ku kwatea kwaekwaee fuada. Nia ne mulu kai saitamana, mulu ka kari abulo fasia abulo ta'alae kamulu ki, ma mulu ka sasia ru lea ki. ²⁰ Ada basi, nau ku uu 'i burina babalite ana mae ana lume kamulu ki, ma nau ku kidikidi. Dia ta wane nia rongo nau ma ka 'ifi fuaku, nau kai ru mai siana laona lume nia, ma karo kai fanga fiku. ²¹ Ma sa ti boroi 'ana ne nao si lukasia fitoe nia, nau kai kwatea na nikilalae fuana tolae fai nau, ana kada nau ku to ana kula ni gourue ana 'initoe, ka dia laugo nau ku liufia ma nau ku to na fainia na Maa nau ana kula ni tolae nia. ²² Alua sa ti ne ka rongo, nia kaifafurongoa te ne Anoeru Abu saea fuana fikute wane famamana ki.' "

4

Na kula ni gourue ana 'initoe 'i langi

¹ Sui 'i burina nau ku ada, ma nau ku ada to'ona te mae 'i langi nia 'ifi. Ma na lingeru ne eta fata fuaku 'i nao dia na bungu, ka fata lau 'uri, "'Oe ra mai 'i seki, fua nau ku fatainia na ru ne kai dao mai 'i buri ki." ² Ma ana kada nai go, na Anoeru God ka talai nau, ma nau ku ada to'ona te kula ni gourue ana 'initoe, ma te wane ka gouru 'i fafona. ³ Ma adalae to'ona ka dia na fau ngwasinasina ne kera saea ana daspa ma na karnelian. Ma na fula'oro ka lolo kalia kula ni gourue nai. Ma na fula'oro nai ka ada dia na fau ngwasinasina kera saea ana na emaral. ⁴ Ma kalia na wane ne gouru ana kula ni gourue nai ana 'initoe, ro akwala ma fai kula ni gourue ana

'initoe ki ne nia to 'i senai. Ma ro akwala ma fai wane fanaonao ki ne kera gouru 'i fafona kula ni gourue nai ki, ma kera ka 'afi ana maku kwaو ki ma 'eregwau ana gol ki. ⁵ Ma na meamea ka bina, ma lingeru baita ki, ma na kwangakwanga ka busu mai fasia na kula ni gourue ana 'initoe nai. Ma fiu kwesu ki ka tala 'i senai 'i naona na kula ni gourue. Ma fiu kwesu nai ki na fiu Anoeru Abu God ki. ⁶ Ma 'i naona laugo na kula ni gourue nai, te ru dia na asi ana galasi ma ka saolia 'asiana tio laugo 'i senai.

Ma fai ru mauri ki ne maada 'oro kalia nonida tafau, kera to kalia na kula ni gourue nai. ⁷ Na etana ru mauri adalae to'ona dia na lion. Ma na ruana ru adalae to'ona ka dia na buluka. Ma oluna ru, ne maana adalae to'ona dia maana wane. Ma na faina ru adalae to'ona dia na afa ne lofo. ⁸ Fai ru mauri nai ki, te te ru ada too ana ono kukuba ru ki, ma na maae ru 'oro ki laugo to 'i nonida, 'i naofada ma 'i farana kukubada. Ma ana dangi ki ma ana rodo, nao kera si mamalo go ana ngulae kera ka 'uri,

"Abu, abu, abu 'Aofia God ne nikila ka tasa.

Nia to 'ua na mai 'i nao, ma ka to ana kada ne,
ma ka to ana kada ne ka nia mai 'ua."

⁹ Na fai ru mauri nai ki kera ngufia na fa ngu ana fa'initolae, ma na fuusi baitalae, ma na tangolae fuana na wane ne nia toto firi ne to 'i fafona kula ni gourue ana 'initoe. Kada kera sasi 'uri nena, ¹⁰ na ro akwala ma fai wane fanaonao be ki kera ka boruru 'i naona 'aena na wane ne toto firi ne to 'i fafona kula ni gourue ana 'initoe. Ma kera ka alua 'eregwau kera ki 'i ano 'i naona kula ni gourue ana nai, ma kera ka fata 'uri,

11 “'Oe God ma na 'Aofia kani, 'oe bobola na fuana ngalilana fa'initoe, ma na fuusi baitalae, ma na niklalae, sulia 'oe saungainia ru ki tafau.

Ma sulia na kwaidorie 'oe ne ru ki tafau kera ka to ma kera ka mauri.”

5

Na beba bilingilana

¹ Sui nau ku ada to'ona te beba bilingilana laona bali 'aba 'o'olo nia ne gouru ana kula ni gourue ana 'initoe. Na beba bilingilana nai kera kede ro bali ana ma fiu ru fua fangasilana kera fafona. ² Ma nau ku ada to'ona te 'ainsel ne nikila 'asiana, ma nia ka fata baita ka 'uri, “Sa ti ne 'o'olo ma ka bobola fua 'oilana fiu lagolae ngasi ne ki, ma ka 'ifingia na beba bilingilana ne?”

³ Ma nau nao si ada to'ona go ta wane 'i langi, naoma laona molagali, naoma laona kula wane mae ki ne ka bobola fuana 'ifingilana na beba bilingilana nai ma ka ada laona. ⁴ Ma nau ku angi 'asiana, sulia nao kera si dao to'ona ta wane ne bobola fuana 'ifingilana na beba bilingilana nai ma ka ada laona. ⁵ 'Urinai, te wane ana wane fanaonao ki ka fata 'uri fuaku, “Nao 'oe si angi. Ada basi. 'Oe ada to'ona na wane ne 'e nikila 'asiana laona kwalafa Jiuda ne kera saea ana Na Lion 'i Jiuda. Nia na wane talingai ana kwalafa sa kingi Deved. Nia ka liufia malimae nia ki, ma ka bobola fua 'oilana fiu lagolae ngasi nai ki, ma 'ifingilana na beba bilingilana ne.”

⁶ Sui nau ku ada to'ona te kale Sipsip nia uu 'i matangana kula ni gourue nai ma fai ru mauri

ki ma wane fanaonao ki kera ka to kalia. Ma nau ku ada to'ona laugo mae maale ki ana nonina ne dia kera saungia 'i nao. Nia too ana fiu kokona ru ki ma fiu maae ru ki. Aia, fiu maae ru nai ki ne fiu mangoiru God ki ne nia kwatea 'uria laona molagali tafau. ⁷ Ma na kale Sipsip nai ka dao, ma ka ngalia na beba bilingilana be fasia na bali 'aba 'o'olo na wane ne gouru ana kula ni gourue nai. ⁸ Ma kada nia ngalia na beba bilingilana nai, na fai ru mauri nai ki, ma na ro akwala ma fai wane fanaonao nai ki, kera ka boruru 'i ano 'aena na kale Sipsip nai. Ma kera tafau go kera dau ana ru ni kiilana ki ne kera saea ana harp, ma kera ka dau ana tiu ana gol ki ne fungu ana 'ai moko lea ki fuana sungilana. Aia, ma na sasuna 'ai moko lea nai ki na ne folae wane ne kera famamana sa Jesus Christ. ⁹ Ma kera ka ngufia te fa ngu falu kera ka 'uri,

"Oe bobola fuana ngalilana na beba bilingilana,
ma 'oko 'oia lagolae ana bilaki ngasilae ki.

Sulia kera saungi 'oe, ma ana afafu ana mau-
rilmu ka foli olitainia mai wane ki ana
kwalafa ki tafau, ma fatae 'e'ete ki tafau,
ma na mae fere ki tafau fua God.

¹⁰ 'Oko alua na fikute wane fataabu ki fua kera
ka rao fuana God kia.

Ma kera kai gwaungai laona molagali."

¹¹ Ma nau ku ada lau, ma nau ku rongoa na
ngulæ 'ainsel 'oro ki. Kera 'oro 'asiana, kera
to'oni ma na molee ki. Kera uu kalia na kula
ni gourue ana 'initoe nai, ma fai ru mauri be ki,
ma wane fanaonao ki. ¹² Kera ngu baita kera ka
'uri,

"Na kale Sipsip ne kera saungia ka mae, nia bobola na fua ngalilana na mamanae, ma na toorue, ma saitamarue, ma na nikilalae, ma na fabaitalae, ma na 'initoe, ma na tangolae!"

¹³ Ma nau ku rongoa ru mauri ki tafau 'i langi, ma laona molagali, ma laona kula wane mae ki, ma 'i laona asi, kera tafau kera ngu kera ka 'uri, "Na tangolae, ma na fabaitalae, ma na 'initoe, ma na nikilalae toto firi fuana wane ne gouru ana kula ni gourue ana 'initoe ma fuana na kale Sipsip."

¹⁴ Ma fai ru mauri nai ki kera olisia kera ka 'uri, "Nia mamana." Ma wane fanaonao ki kera ka boruru 'i ano, ma kera ka fosi keroa.

6

Na fiu lagolae fua bilakia ngasi na beba bilingilana

¹ Sui nau ku ada to'ona na kale Sipsip nai ka 'oia etana lagolae ana bilakie ngasi ana beba bilingilana. Ma nau ku rongoa te ru ana fai ru mauri be ki ka fata ana lingeru ne ka dia na kwangakwanga ka 'uri, "Oe leka mai!" ² Ma nau ku ada, ma nau ku ada to'ona te hos kwao. Ma na wane ne nia gouru fafona, ka dau ana te taumae. Ma kera ka kwatea na 'eregwau fuana. Ma nia ka leka kau fua saungilana malimae nia ki.

³ Sui na kale Sipsip nai ka 'oia ruana lagolae ana bilakie ngasi, ma nau ku rongoa na ruana ru mauri ka fata 'uri, "Oe leka mai!" ⁴ Ma te hos meo ka sakatafa mai. Ma na wane ne gouru fafona, kera ka kwatea te naife baita fuana, ma

ka too ana na nikilalae fuana ngalilana aroaroe fasia wane ki laona molagali, fua ne wane ki kera kai saungida kwailiu.

⁵ Sui na kale Sipsip nai ka 'oia oluna lagolae ana bilakie ngasi, ma nau ku rongoa na oluna ru mauri ka fata 'uri, "Oe leka mai!" Ma nau ku ada, ma nau ku ada to'ona te hos goa. Ma na wane ne gouru 'i fafona, nia dau ana te ru ni 'olotolae ana ru kulu ki. ⁶ Sui nau ku rongoa te lingeru ne ra mai matangana fai ru mauri nai ki ka 'uri, "Kerafafoli ana fanga ki 'uria malefo baita! Ma nao 'oe si falia na ngwaingwai ma na waeni!"

⁷ Sui na kale Sipsip nai ka 'oia na faina lagolae ana bilakie ngasi, ma nau ku rongoa lingena faina ru mauri ka fata 'uri, "Oe leka mai!"

⁸ Ma nau ku ada, ma nau ku ada to'ona te hos balabala, ma na satana wane ne gouru 'i fafona ne Maee, ma Kula ana Faitolie ka leka 'i burina. Ma kera ka kwatea nikilalae fua keroa faina ta bali ana na molagali fuana saungilana wane ki ana firue, ma fioloe, ma mataie, ma ru kwasi ki laona molagali.

⁹ Ma kada ne kale Sipsip nia 'oia na limana lagolae ana bilakie ngasi, nau ku ada to'ona mangoda wane ne kera saungida sulia kera ngangata fainia 'ainitaloe ana Fatalana God ma na Farongoe Lea. Kera to ga 'ada farana na fulifue. ¹⁰ Ma kera akwa baita kera ka 'uri, "God nikila ka tasa, 'oe abu, ma 'oko mamana. 'I angita ne 'oe kai ketoa wane laona molagali ki, ma 'oko duua fuada sulia kera saungi kalu?" ¹¹ Ma God ka kwatea maku gwala kwao ki tafau

fuada, ma nia ka saea fuada fua ne kera ka kwaimakwali tu'u basi, leleka ka dao ana kada ne kera kai saungia wane rao kwaimani ki ma wane famamana ki, suifatai nia ka fi duua wane ne kera saungida ki.

¹² Sui nau ku ada to'ona na kale Sipsip be nia 'oia na onona lagolae ana bilakie ngasi, ma na anuanu baita ka liu, ma na sato ka rorodoa dia ta 'oko masa goa, ma na madame ka meo dia na 'abu. ¹³ Ma bubulu ki ka 'asida mai laona molagali dia fue 'ai ki ne kera 'asida fasia 'ai ki kada ne sasaule baita nia geloda. ¹⁴ Ma na mamanga ka nonga na dia na 'aba beba ne kera lumia. Ma fa uo ki tafau ma bubunga ki tafau kera 'idu fasia fulida. ¹⁵ Sui kingi ki laona molagali ma wane gwaungai ki, ma wane 'initoa fuana wane ni omeek i, ma wane todaru ki ma wane nikila ki, ma wane ki tafau ne kera rao 'o'oni, ma wane sakwadola ki, kera ka mau, kera ka agwa laona faoda fau ki ma farana fau ki gwauna fa uo ki. ¹⁶ Ma kera ka akwa fuana fa uo ki ma fau ki kera ka 'uri, "Mulu 'asi kamulu mai fafi kalu ma mulu ka saufini kalu fasia maa na wane ne nia gouru ana kula ni gourue ana 'initoe. Ma mulu ka saufini kalu fasia na guisasue na kale Sipsip. ¹⁷ Sulia fa dangi baita ana guisasue keroa nia dao na, ma ka nao ta wane ne bobola fuana uulae 'usia."

7

*Na te talanga ma fai akwala ma fai to'oni wane
God ki*

¹ Sui nau ku ada to'ona fai 'ainsel ki kera uu ana fai susuui ki ana molagali, ma kera lilia fai

sasaule ki ana molagali, fua kera nao si saulia na molagali, ma nao si saulia na asi, ma nao si saulia ta 'ai. ² Ma nau ku ada to'ona te 'ainsel lau nia tae mai fasia taelan sato, ma ka ngalia mai na maetoto ana God mauri. Ma nia ka akwa baita fuana fai 'ainsel nai ki, ne God kwatea na nikilalae fuada fuana falilana na molagali fainia na asi. ³ Ma ka fata 'uri, "Nao mulu si falia 'ua na molagali, ma na asi, ma 'ai ki, leleka kalu ka kedea na maetoto maadarana wane rao God ki." ⁴ Ma kera ka farongo nau ana fita wane ki ne kera kedea na maetoto maadarada, ka 'uri: te talanga ma fai akwala ma fai to'oni wane ki. Ma kera ne fasia akwala ma ro kwalafa ki ana wane Israel ki.

⁵ Fasia kwalafa sa Jiuda, te akwala ma ro to'oni wane. Fasia kwalafa sa Ruben, te akwala ma ro to'oni wane. Fasia kwalafa sa Gad, te akwala ma ro to'oni wane. ⁶ Fasia kwalafa sa Asa, te akwala ma ro to'oni wane. Fasia kwalafa sa Naftali, te akwala ma ro to'oni wane. Fasia kwalafa sa Manase, te akwala ma ro to'oni wane. ⁷ Fasia kwalafa sa Simion, te akwala ma ro to'oni wane. Fasia kwalafa sa Lifae, te akwala ma ro to'oni wane. Fasia kwalafa sa Isaka, te akwala ma ro to'oni wane. ⁸ Fasia kwalafa sa Sebulun, te akwala ma ro to'oni wane. Fasia kwalafa sa Josef, te akwala ma ro to'oni wane. Fasia kwalafa sa Benjamin, te akwala ma ro to'oni wane.

⁹ I burina, nau ku ada, ma nau ku ada to'ona te konie baita, ne nao ta wane si bobola na fuana idumilana. Ma kera leka mai fasia kwalafa ki tafau, ma fere ki tafau, ma fatae 'e'ete ki tafau, ma kera ka uu 'i naona kula ni gourue ana 'initoe ma 'i naona kale Sipsip nai. Ma kera ka 'afisia

maku kwao gwala ki, ma kera ka dau ana uli niniu. ¹⁰ Ma kera akwa baita kera ka 'uri,

"God kia ne gouru ana kula ni gourue ana 'initoe fainia na kale Sipsip, keroa ne famauri kia."

¹¹ Ma 'ainsel ki tafau kera uu kalia kula ni gourue ne ana 'initoe, ma wane fanaonao ki, ma na fai ru mauri ki. Ma kera ka boruru 'i naona kula ni gourue nai, ma kera ka fosia God, ¹² kera ka 'uri,

"Nia mamana!

Na lafutailana satamu, ma na 'initoe, ma na liotoe, ma na tangolae, ma na fabaitalae, ma na mamanae, ma na nikilalae, ru nai ki ru God toto firi!

Nia mamana."

¹³ Ma te wane ana wane fanaonao nai ki ka ledi nau, ka 'uri, "Tifaida ne kera 'afi ana maku kwao ne ki ma kera ka leka mai fasia 'i fai?"

¹⁴ Ma nau ku olisia ku ka 'uri, "Nau ku ulafusia. 'Oe ne 'oe saitamana."

Ma nia ka fata 'uri fuaku, "Wane ne ki wane ne kera liu mai laona 'afitaie baita. Kera ka taufia maku gwala kera ki, ma kera ka fakwaoda ana 'abuna na kale Sipsip. ¹⁵ Nia ne kera ka uu 'i naona kula ni gourue God, ma kera ka rao fuana laona Beu Abu nia sulia kada ki tafau. Ma God gouru ana kula ni gourue nai, ka ada suli kera.

¹⁶ Ma ka 'afitai lau kera ka fiolo naoma kera ka maeliku, naoma na sato 'ako'ako naoma ta ru 'ako'ako ka 'akofida. ¹⁷ Sulia kale Sipsip ne gouru 'i fafona na kula ni gourue ana 'initoe, ne ada sulida. Ma nia ka talai kera 'uria busulana kafo ana maurie ki. Ma God kai usua kafona maada."

8*Na fiuna lagolae ana bilakie ngasi*

¹ Kada na kale Sipsip nia 'oia na fiuna lagolae ana bilakie ngasi, 'i langi ka aroaro sulia ka kada aoa kokoru. ² Sui nau ku ada to'ona na fiu 'ainsel ki ne kera uu 'i naona God, ma kera ka ngalia fiu fa bungu ki.

³ Ma te 'ainsel lau ne ka too ana na tiu ru ana gol fua na sungilana na 'ai moko lea 'i laona, ka dao ma ka uu maana na fulifue. Ma kera ka kwatea 'ai moko lea 'oro ki, nia ka sungida fua ka alua fainia folae wane God ki tafau 'ifafona na fulifue ana gol ne to 'i naona kula ni gourue nai.

⁴ Ma sasu fasia 'ai moko lea nai ki, ka ra 'i langi fainia folae wane God ki, fasia 'abana na 'ainsel nai ne uu 'i naona God. ⁵ Sui na 'ainsel nai ka ngalia na tiu nai, ma ka fafungua ana ere fasia fulifue, ma ka 'ui 'ania mai fafona molagali. Ma na kukurue ma lingeru baita ki ka talo mai, ma na binabina ka bina, ma na anuanu ka liu.

Fa bungu ki

⁶ Sui fiu 'ainsel nai ki kera sasi akau na fuana ufilana fiu fa bungu ne kera dau ana ki.

⁷ Ma etana 'ainsel ka ufia na fa bungu nia, ma mege 'aeski dia ute, ma na ere ka dolalia 'abu, ka 'asia mai fafona na molagali. Ma nia ka sungia na oluna bali ana molagali, ma 'ai ki, ma garasi ki tafau 'i laona. ⁸ Sui na ruana 'ainsel ka ufia na fa bungu nia, ma te ru dia fa uo baita ka saru, ma nia ka 'asia laona asi. Ma oluna bali ana asi ka tatala ana 'abu. ⁹ Ma oluna bali ana ru mauri ki laona asi kera ka mae, ma oluna bali ana baru ki ka ta'a.

¹⁰ 'Urinai na oluna 'ainsel ka ufia na fa bungu nia, ma te fa bubulu baita ka tala dia ta kwesu, ka 'asia mai fasia laona mamanga ma ka 'asia fafia oluna bali ana na kafo baita ki, ma busulana kafo tu'u ki. ¹¹ Aia, na satana bubulu nai na "Afae." Ma oluna bali ana kafo ki ka 'afae, ma wane 'oro ki kera ka mae ana kufilana kafo nai ki sulia kera 'afae.

¹² Sui na faina 'ainsel ka ufia na fa bungu nia, ma oluna bali ana na sato, ma na madame, ma bubulu ki ka mae, ma oluna bali ana madak-walae ka nao na. Ma oluna bali ana dangi nia rorodoa na, ma oluna bali ana rodo ka maerodo.

¹³ Sui nau ku ada, ma nau ku rongoa te afa nia lofo laona mamanga ka akwa baita ka 'uri, "Na ta'alae, na ta'alae! Nia kai ta'a 'asiana fuana wane ki tafau ne kera to laona molagali, sulia kada ne ta olu 'ainsel lau kera kai dao mai, ma kera kai ufia fa bungu kera ki."

9

Limana 'ainsel ufia na fa bungu nia

¹ Sui na limana 'ainsel ka ufia na fa bungu nia, ma nau ku ada to'ona fa bubulu ne ka 'asia mai 'uria laona molagali, kera kwatea na kii ana na kiluliu ne nao 'ana ta suilae fuana bubulu nai.

² Sui na bubulu nai ka 'ifingia na kiluliu nai, ma na sasu ka sakatafa mai ma ka tatae mai dia sasuna ta ere baita. Ma na sato ma laona mamanga ka rorodoa ana na sasu ne sakatafa mai fasia na kiluliu nai. ³ Sui siko 'oro ki kera ka sakatafa mai fasia na sasu nai, ma kera ka leka mai laona molagali, ma kera ka kwatea na nikilalae fuada dia na nikilalana safari ki. ⁴ Ma

kera ka saea fuana siko nai ki nao si falia garasi ki, naoma ta 'ai, naoma ta ru ne mauri fafona ano. Aia, ma wane ne kera nao si too ana maetoto God maadarada ne, siko ki kwatea na nonifie fuada.⁵ Ma nao kera si alamatainia siko nai ki fua ne ka saungia 'ua wane nai ki, ma kera alamatainia kera ka kwatea ga 'ada nonifie fuada sulia lima madame ki. Ma na filada ka dia naafari ne nia 'alea wane.⁶ Ma sulia lima madame nai ki, wane ki kera kai nani 'uria maee, ma nao kera si dao to'ona. Ma kera ka doria kera kai mae, ma na maee ka tafi fasi kera.

⁷ Siko nai ki, adalae to'ona dia hos ki ne kera sasi akau ada fuana firue. Ma maada ka dia maana wane ki, ma kera ka sengia ru ki dia na 'eregwau ana gol 'i gwauda.⁸ Ma ifuda gwala ka dia ifuna keni ki, ma lifoda ka dia lifona lion ki.⁹ Ma ru dia reba salo ki ne tio 'i ruruda. Ma lingena kukubada ka baita dia lingena hos 'oro ki ne kera tara fainia wane omee ki.¹⁰ Ma kukuida ne diaafari ki, ma kera too ana io fuana susu'ilana wane ki. Ma kukuida ne fua fanonifilana wane ki sulia lima madame ki.¹¹ Ma na kingi kera na ne 'ainsel ne gwaungai fafia na kilu, ma na satana ana fatae wane Jiu ne sa Abadon, ma fatae Grik kera ka saea ana sa Apolion. Ma sataeru nai ki ne fadalana, "Na wane ne fafunuia ru ki."

¹² Na etana ta'alae ka suina, ma ta ro ta'alae lau kai dao mai.

Na onona fa bungu

¹³ Na onona 'ainsel ka ufia na fa bungu nia, ma nau ku rongoa te lingeru ne talo mai fasia fai susuui ki ana fulifue ne kera saungainia ana

gol ne to 'i naona God. ¹⁴ Ma na lingeru nai ka fata 'uri fuana onona 'ainsel ne too ana fa bungu ka 'uri, "'Oe kai lugea fai 'ainsel ki ne kera kanifafida 'i ninimana na kafo baita ne 'i Iufretes." ¹⁵ Ma nia ka lugea fai 'ainsel nai ki kera sasi akau 'urinai makwalia na aoa, maedangi, madame ma fangali, fua ne kera ka saungia oluna bali ana wane ki. ¹⁶ Ma nau ku rongoa fita wane ni omee kera ki ne kera to 'i fafona hos ki: kera ro talanga molee wane ki.

¹⁷ Ma ana fataie nai fuaku, nau ku ada to'ona hos ki, ma wane ne kera gouru fafoda ki kera 'afisia reba ru ki 'i maruruda. Ma na reba ru nai ki ka meo, ma ka goa, ma ka kokoa. Ma gwauna hos ki kera dia gwauna lion ki. Ma na ere ma na sasu fainia na salfa* ka ru mai fasia ngiduda. ¹⁸ Ma ru ta'a nai ki ka saungia oluna bali ana wane ki laona molagali ana ere, ma na sasu, ma na salfa ne ru mai fasia ngiduda. ¹⁹ Sulia ne nikilalana hos nai ki, nia ana ngiduda ma kukuida. Kukuida ka dia dregon ki ne too ana gwauiru ki, ma kera ka fanonifia wane ki ana kukuida.

²⁰ Ma wane ne kera ore ma ru ta'a ki nao si saungida, nao si kari abulo fasia ta'alae kera ki. Sulia nao kera si to fasia fosilana anoeru ta'a ki, ma nunuiru ki ne kera saungaida ana gol ma na silva ma na barasi ma na fau ma na 'ai. Ma ru nai ki, nao kera si ada ma nao kera si rongo, ma nao kera si fali. ²¹ Ma wane nai ki nao si kari abulo go fasia sauwanee, ma na raoe fuana anoeru ta'a ki, ma na oee, ma na belie.

---

* **9:17** salfa: Ada to'ona ana Diksonari

10

Na 'ainsel fainia na beba bilingilana tu'u

¹ Sui nau ku ada to'ona te 'ainsel nikila lau ne koso mai fasia 'i langi. Nia 'afi ana na gwa salo, ma na fula'oro ka to kalia na gwauna, ma na maana ka dia na sato, ma ro 'aena ki ka dia ro mae funu ana ere. ² Ma nia ka dau ana na beba bilingilana tu'u ne kera 'ifingia suina laona 'abana, ma ka uu fafona asi ana na bali 'ae 'o'olo nia, ma na bali 'ae mauli nia ka uu ana fafona ano. ³ Ma ka akwa ana akwae baita ne rongolana dia ngoralana lion ki. Ma burina nia akwa ka sui, fiu kukurue ki kera ka olisia. ⁴ Ma kada ne fiu kukurue nai ki ka fata, nau ku sasi akau fuana kedelana fatae kera ki, ma nau ku rongoa te lingeru fata mai fasia 'i langi ka fata 'uri, "Nao 'oe si saea fua ta wane ru be fiu kukurue ki kera saea, ma nao 'oe si kedea."

⁵ Sui na 'ainsel ne nau ku ada to'ona nia uu fafona asi ma na ano, nia taea na bali 'aba 'o'olo nia 'i langi. ⁶ Ma ka fata alangai ana satana God ne toto firi ma ka saungainia 'i langi ma ru ki tafau ne kera to 'i laona, ma na molagali ma ru ki tafau ne kera to 'i laona, ma na asi ma ru ki tafau ne kera to 'i laona. Ma nia ka fata 'uri, "Kada sui God nao si famadakwa 'ua na manatae wane nia. Boroi ma ta'ena, God nao si dole na fuana famamanalana manatae wane nia. ⁷ Ana kada ne fiuna 'ainsel ka ufia na fa bungu nia, na manatae wane God kai dao na mai, dia be nia farongo ana 'i nao fuana wane rao nia ki na profet ki."

⁸ Sui na lingeru ne nau ku rongoa 'i nao ka fata lau fuaku fasia 'i langi ka 'uri, "'Oe leka kau, 'oko

ngalia na beba bilingilana ne 'ifi na laona 'abana na 'ainsel ne uu 'i fafona na asi ma na ano."

⁹ Ma nau ku leka, ma nau ku gania na 'ainsel nai fua ne ka kwatea na beba bilingilana tu'u nai fuaku. Ma nia ka fata 'uri fuaku, "Oe ngalia, ma 'oko 'ania. Nia kai mamasia ana ngidumu dia na ngingidue. Boroi ma nia kai 'afae laona guimu."

¹⁰ Ma nau ku ngalia na beba bilingilana tu'u nai fasia 'abana na 'ainsel nai, ma nau ku 'ania. Na 'anilana ka mamasia ana ngiduku dia na ngingidue. Boroi ma kada nau ku onomia kau, nia ka 'afae na laona guiku. ¹¹ Sui kera ka fata 'uri fuaku, "Oe kai farongo lau ana na manatae wane God sulia fere ki, ma kwalafa ki, ma fatae 'e'ete ki, ma kingi ki."

11

God odua ro wane fata famamana ki

¹ Sui kera ka kwatea te mae 'ai ni 'oitolae fuaku, ma God ka fata 'uri, "Oe kai leka, 'oe 'oito'ona na Beu Abu nau fainia na fulifue, ma 'oe idumia na wane ki ne kera foa 'i senai. ² Aia, ma nao 'oe si 'oito'ona kada kula 'i maa ana Beu Abu nau, sulia nau ku kwatea na fuana wane ne kera nao lau Jiu ki. Ma kera kai leka mai, kera ka gwaungai fafia 'i Jerusalem sulia fai akwala ma ro madame ki.* ³ Ma nau kai kwatea na ro wane fata famamana suli nau ki. Keroa ka 'afi ana 'afi ta'a ne fatainia kera kwaimanatai, ma kera ka

---

* ^{11:2} fai akwala ma ro madame ki: Nia bobola go ana 1,260 maedangi ki, ma 3 fangali ma 6 madame ki. Ma kera fatainia na kada kokoru ne na ta'alae ka gwaungai fafia na molagali sulia, 'i naona ne God ka ketoa na molagali.

farongo ana farongoe nau sulia te to'oni ma ro talanga ma ono akwala maedangi ki."

⁴ Ma na ro wane fata famamana nai ki na ne ro 'ai ne kera saea ana na olif ki,[✳] ma na ro gwatanga fuana kwesu ki ne kera uu 'i naona God ne gwaungai fafia na molagali. ⁵ Ma dia ta wane ka sasi 'uria famalagaidaro, na ere ne ka sakatafa mai fasia na ngidudaro kai ogea na malimae kera ki. Ma 'urinai ta wane ne ka doria famalagaidaro, nia ka mae laugo. ⁶ Ma keroa too ana na nikilalae fuana susilana laona mamanga, fua ne na ute si 'aru sulia maedangi ne kera farongo ana fatalana God. Ma keroa too ana na nikilalae laugo fuana kwaelana na mae kafo ki fua ne ka rokisi ana na 'abu. Ma keroa ka too laugo ana na nikilalae fuana kwaelana na molagali ana ta'alae ki tafau ana kada ki tafau ne kera doria.

⁷ Ma kada keroa fasuia 'ainitalolae ana na farongoe keroa ki, na ru mauri kwasi ne ka ra mai 'i maa fasia na kililiu ma ka nao 'ana ta suilae kai firu fai keroa, ma ka liufi keroa, ma ka saungi keroa. ⁸ Ma na nonidaro kai tio go 'ana sulia taale ana fere be kera foto'ia na 'Aofia kera ana na 'airarafolo. Na wane ana na fere baita nai ki ta'a ka dia na wane ana 'i Sodom ma 'i Ijip ne kera noni'ela si rongoa na wane ni lifurongo God ki. ⁹ Na wane ki fasia na fere ki tafau ma na kwalafa ki tafau ma na fatae 'e'ete ki tafau, kera ka bubungia na nonidaro sulia olu maedangi lalau ki ma fainia te kwerenga asoa, ma nao si alamatainia na fuana faitolilae ana na nonidaro. ¹⁰ Ma na wane ki laona molagali kera

---

[✳] **11:4** Sekaraea 4:1-14

ka eele sulia na maeladaro. Ma kera ka eele ana kwatelana na kwatee ki fuada kwailiu sulia na ro profet nai ki keroa famalagaigaia 'asiana wane ki ne kera to laona molagali.

¹¹ Sui, 'i buri'ana olu maedangi lalau ki ma te kwerenga asoa ka sui, na mangoiru ana maurie ka safali mai fasia God, ka rufi keroa, ma keroa ka tatae uu. Ma na wane ne kera ada to'odaro, kera ka mau 'asiana. ¹² Sui keroa ka rongoa te lingeru baita ka safali mai fasia 'i langi ka fata 'uri fua keroa, "Moro leka mai 'i langi." Ma na malimae keroa ki kera ka bubu ga 'ada ana kada kera leka 'i laona gwa salo 'uria 'i langi.

¹³ Ana kada nai go, na anuanu baita ka 'asiana ma na tangafuluna fere baita nai ka funu na. Ma fiu to'oni wane ki ne kera mae ana na anuanu nai. Ma na wane ne kera mauri 'ua ki, kera ka mau 'asiana, ma kera ka tangoa God 'i langi.

¹⁴ Aia, na ruana ta'alae ka sui, ma na oluna ta'alae kai dao 'ali'ali laugo mai.

Na fiuna fa bungu

¹⁵ Sui na fiuna 'ainsel ka ufia fa bungu nia, ma na lingeru baita ki 'i langi ka fata 'uri, "God kia fainia na Christ, na wane ne nia filia fua ka famauria kia, kera too ana mamanae fua kera kai gwaungai fafia na molagali, ma God kai gwaungai toto firi." ¹⁶ Ma na ro akwala ma fai wane fanaonao ki ne kera gouru ana kula ni gourue kera ki 'i naona God, kera boruru 'i ano, ma kera ka fosia God, ¹⁷ kera ka fata 'uri, "God nikila ka tasa, 'oe to ana kada ne, ma 'oe to 'ua na mai. Kalu tango 'oe sulia 'oe ngalia na nikilalae baita 'oe, ma 'oe safalia na gwaungaei.

¹⁸ Ma na wane ne ulafusi 'oe ki, kera ka guisasu 'asiana, sulia ne kada fuana guisasue 'oe dao na mai, fainia kada fuana ketolana wane ne mae ki, profet ne kera rao fuamu ki, ma na wane 'oe ki ne kera fosi 'oe, na wane fanaonao ki, ma na wane tu'u ki. Ma kada fuana malangisilana na wane ne kera saungia na wane laona molagali ka dao na mai."

¹⁹ Sui na Beu Abu God 'i langi ka 'ifi, ma kera ka ada to'ona na fa kisi ne na alangaie God tio 'i laona. Sui na binabina ka bina, ma na kukurue ka ruru, ma na lingeru baita ka talo mai, ma na anuanu ka liu, ma na ute dia megena 'aesи ka 'aru.

12

Na keni fainia na dregon

¹ 'Urinai nau ku ada to'ona te ru ni kwelelae ana ka fatai mai laona mamanga. Te keni ne nia 'afi ana sato, ma na madame ka tio 'i fara 'aena, ma ka 'eregwau ana akwala ma ro fa bubulu ki ka nia 'i gwauna. ² Nia iana, ma ka sasi akau fuanafafutalae. Ma na nonifie ana fafutalae ka sasi nia ka angi baita 'asiana.

³ Ma te ru ni kwelelae ka fatai lau mai laona mamanga. Te dregon meo baita 'asiana ne nia too ana fiu gwauriu ki, ma fiu 'eregwau tu'u ki, ma te akwala kokona ru ki. ⁴ Ma nia ka tara oluna bali ana bubulu ki laona mamanga ana kukuina, ma ka 'ui 'anida laona molagali. Ma na dregon nai ka uu 'i naofana keni nai ne karangia kai fafuta na, fua nia kai 'ania na wele nai ana kada nia futa. ⁵ Ma nia ka fafuta te welewane ne kai gwaungai fafia fere ki tafau ana nikilalae.

Boroi ma kera laua na wele nai, ma kera ka ngalia na siana God ana kula ni gourue nia ana 'initoe. ⁶ Ma na keni nai ka tafi na 'ana 'uria laona lofaa 'eke'eke 'uria kula ne God sasi akau ana fua ne kera ka ada suli nia sulia te to'oni, ro talanga ma ono akwala maedangi ki.

⁷ Sui na firue ka fuli 'i langi. Sa Maekol, na gwaungai 'ainsel, ma 'ainsel nia ki kera ka firu fainia na dregon nai, ma na dregon nai fainia 'ainsel nia ki kera ka firu laugo. ⁸ Boroi ma na dregon nai nao si liufida go, ma God nao si alamatainia fuana tolae 'i langi. ⁹ Ma kera ka 'ui 'ania na dregon nai fasia 'i langi. Nia ne dregon nai be safali ana kada 'ua mai ne kera saea ana Akalo, ma ta sataeru laugo ana ne sa Saetan ne ka talai garo ana wane ki laona molagali tafau. Kera 'ui 'ania mai laona molagali fainia 'ainsel nia ki tafau.

¹⁰ Sui nau ku rongoa te lingeru baita 'i langi ka fata 'uri, "Kada ne, God kai famauria wane nia ki. God ka fatainia na mamanae nia dia ta kingi. Aia, ma na wane filia God ka fatainia na nikilalae. Sulia sa Saetan ne uu 'i naona God kia, ma ka fai fafia wane famamana kia ki sulia dangi ma na rodo, kera 'ui 'ania fasia 'i langi. ¹¹ Na wanefuta kia ki kera ka liufia sa Saetan ana 'abuna na kale Sipsip ma ana na fatalana God ne kera fata taloania, ma kera ka nonimabe fuana maee fuana God. ¹² Kamulu wane ne mulu to 'i langi, mulu kai eele 'amulu! Ma nia kai ta'a 'asiana fuana na molagali ma na asi, sulia sa Saetan koso na kau siamulu. Ma nia ka guisasu 'asiana sulia nia saitamana kada nia ki nao si tau na."

¹³ Ma kada ne dregon ne saitamana ne kera 'ui 'ani nia 'uria laona molagali, nia ka taria na keni befafuta na welewane. ¹⁴ Sui, God ka kwatea ro kukuba ru baita ki dia kukubana ta afa fua ne nia kai lofo 'uria na kula kera sasi akau ana fuana 'i laona lofaa 'eke'eke. 'I senai kera kai ada sulia, ma kera kai folo 'usia fasia na dregon nai sulia olu fangali ma ono madame ki, fua nia nao si saungia. ¹⁵ Sui na dregon ne ka moatainia mai na kafo dia ta kafo baita fua ne kai igwa na keni ne. ¹⁶ Ma na ano ka 'adomia na keni ne, ma ka 'ifingia ngiduna, ma ka onomia kafo ne na dregon nai nia moatainia mai. ¹⁷ Sui na dregon ne ka guisasu 'asiana fuana keni nai, ma ka leka ka firu fainia kwalafa nia ki tafau ne kera rosulia taki God ki, ma famanatalae mamana sa Jesus ki. ¹⁸ Ma na dregon nai ka dao na 'i asi, ma ka uu na 'i ninimana asi.

13

Na ro ru mauri kwasi ki

¹ Sui nau ku ada to'ona te ru mauri kwasi nia ra mai fasia laona asi. Na ru nai nia too ana fiu gwauiru ki, ma te akwala kokona ru ma fainia akwala 'eregwau tu'u ne tio ana kokona ru nai ki. Na sataeru ta'a fua fata buri tolengailae ana God ne kera keda ana fiu gwauiru nai ki. ² Ma na ru mauri kwasi nai ne adalae to'ona 'e dia na lepad, ma 'aena ka dia 'aena na bear, ma na ngiduna ka dia ngiduna na lion. Ma na dregon be ka kwatea na nikilalae baita nia fuana ru mauri kwasi nai ne nia ka gwaungai fafia wane ki. ³ Ma ana te gwau ana gwauiru nai ki, nau ku ada to'ona te ru ne ada dia na mae maale baita fua nia ka mae na

ana, ma na mae maale nai ka mafo na. Ma wane ki tafau laona molagali kera ka kwele 'asiana, ma kera ka leka sulia na ru mauri kwasi nai.⁴ Ma wane ki kera ka fosia na dregon nai, sulia nia kwatea mamanae nia fuana ru mauri kwasi nai. Ma kera ka fosia laugo na ru mauri kwasi nai kera ka 'uri, "Nao ta wane ne dia na ru mauri kwasi ne naoma ta wane ne bobola fuana firue fainia."

⁵ Ma God ka alamatainia na ru mauri kwasi nai fua ne ka tango nia talana, ma ka fata buri tolingai ana God, ma nia ka gwaungai sulia fai akwala ma ro madame ki. ⁶ Ma nia ka safalia na fata falilana God, ma ana satana God, ma 'i langi kula ne nia to ana, ma wane ne kera to fainia ki 'i langi. ⁷ Ma God ka alamatainia fua firulae fainia wane God ki, ma fuana liufigada, ma ka gwaungai fafia kwalafa ki tafau, ma fere ki tafau, ma fatae 'e'ete ki tafau. ⁸ Ma wane ki tafau ne kera to laona molagali ne, God nao si kedea na satada laona buko ana maurie firi, kera fosia na ru mauri kwasi nai. Na buko nai, nia ne buko kale Sipsip ne kera saungia. Ma God ka kedea na buko nai 'ua na mai naona saungailana na molagali.

⁹ Aia, kamulu wane ne mulu too ana alinga ki, mulufafurongo. ¹⁰ Tani wane amulu 'i sena God filida na fuana daulada, kera kai dauda na. Ma tani ai laugo amulu ne God ka filida fuana saungilada ana naife ni sauwanee ki, kera kai saungida ana naife fuana sauwanee ki. Mulu wane God ki nao mulu si manata sala, suli nia ne kada kamulu na fuana ngangatalae ana famamanae kamulu ki.

¹¹ Sui nau ku ada lau to'ona te ru mauri kwasi lau ka sakatafa mai fasia laona ano. Nia ka too ana ro kokona ru ki dia ta kale sipsip, ma na lingena ka dia ta dregon. ¹² Nia ka rao ana na nikilalae na etana ru mauri kwasi kada nia to fainia. Ma ka sumainia wane ki tafau laona molagali fua ne kera ka fosia na etana ru mauri kwasi be na maale baita nia mafo na. ¹³ Ma na ruana ru mauri kwasi ka sasia ru fanadae baita fuana kweleliae ana ki, ma ka fakosoa mai na ere fasia 'i langi 'uria laona molagali 'i naona wane ki tafau. ¹⁴ Ma nia ka sukea wane ki tafau ne kera to laona molagali ana ru ni kweleliae ana ki, ana kada nia to fainia na ru mauri kwasi eteta be. God ne alamatainia ka sasia ru nai ki. Ma na ru mauri kwasi ne ka sasia wane ki ka saungainia nununa na etana ru mauri kwasi be kera kwae maala ana 'ania naife ni sauwanee, boroi ma nia ka mauri ga 'ana. Na nunuiru nai fuana fabaitalana nia. ¹⁵ Ma God ka alamatainia na ruana ru mauri kwasi nai fua ka kwatea na maurie fuana na nunuiru nai fua ne ka fata ma fua ne ka saungia wane ki tafau ne nao si fosia. ¹⁶ Ma nia ka usungainia wane ki tafau, wane kelewanea ki, ma wane 'ada satai wane ki, wane todaru ki ma wane siofa ki, wane rao 'o'oni ki ma wane sakwadola ki, fua ne kera kai kedea na maetoto bali 'aba 'o'olo kera ki naoma maadarada. ¹⁷ Nao ta wane si foli naoma ka fafoli dia nao nia si too ana na maetoto nai. Na maetoto nai ne satana na ru mauri kwasi nai, naoma na tomailae ana na satana.

¹⁸ Mulu kai malingainia na ru ne. Sui boroi 'ana sa ti ne saitamarue ka fadaa namba ne ana ru mauri kwasi nai, sulia na namba nai nia na namba te wane. Ma na namba nai ne 666.

14

Na kale Sipsip ma wane nia ki

¹ 'Urinai nau ku ada lau, ma nau ku ada to'ona na kale Sipsip nia uu 'i gwauna na uo 'i Sion fainia te talanga, fai akwala ma fai to'oni* wane ki ne kera kedea na satana kale Sipsip nai ma na satana Maa nia maadarada. ² Ma nau ku rongoa te lingeru fasia 'i langi ne dia kurulana ta tata baita, ma ka dia ta kukurue baita. Na lingeru ne nau ku rongoa nia dia na ru fuana kiilana ne kera saeda ana harp ne wane ki kera kiia. ³ Ma wane nai ki kera ngufia te fa ngu falu 'i naona na kula ni gourue ana 'initoe, ma 'i naoda na fai ru mauri ki ma wane fanaonao ki. Ma nao ta wane lau ka saitamana fa ngu ne, taifilia go na te talanga, fai akwala ma fai to'oni wane ne na Christ nia foli 'usida ki fasia laona molagali go ne kera saitamana fa ngu nai. ⁴ Kera ne wane ne kera to falu dia wane ma keni ne kera 'auabuda ki, sulia nao kera si fasua laona maurilada ana fosilana mamala god ki. Ma kera ka leka sulia na kale Sipsip 'uria kula ki tafau ne nia leka ana. Ma kera laugo wane God nia foli 'usida fasia na molagali, ma kera ka kwateda dia na kwatee 'i nao fua God ma fuana na kale Sipsip. ⁵ Ma nao kera si suke ma nao kera si sasia ta ru ta'a.

Olu 'ainsel ki

⁶ Sui nau ku ada to'ona lau te 'ainsel nia lofo laona mamanga, fainia na Farongoe Lea ne toto firi 'uria 'ainitalolae ana fuana wane ki laona molagali, fuana kwalafa ki , fatae 'e'ete ki, ma fere ki tafau. ⁷ Ma nia ka akwa baita ka 'uri,

---

* **14:1** 144,000

"Mulu fa'initoa God, ma mulu ka tango nia! Sulia kada nia fuana ketolana wane ki nia dao na. Mulu fosia God ne nia saungainia 'i langi, ma na molagali, ma na asi, ma kafo ki!"

⁸ Sui na ruana 'ainsel ka leka mai 'i burina, ka fata 'uri, "Nia funu na. Na fere baita be 'i Babilon funu na, sulia nia kwate wane ki ka sasia ru ta'a ki 'asiana."

⁹ Aia, ma oluna 'ainsel ka leka mai burina ro 'ainsel eteta nai ki, ka fata baita ka 'uri, "Dia ta wane boroi 'ana nia fosia na ru mauri kwasi nai ma na nununa ma ka ngalia na maetoto nia 'i maadarana naoma ana 'abana, ¹⁰ nia kai ru laugo laona kwaekwaee ana guisasue God. Ma sa tifaida ne kera sasia ru ne, kera kai nonifi ana ere ma na ru ne kera saea ana salfa 'i naona 'ainsel abu ki ma na kale Sipsip. ¹¹ Ma sasuna na ere ne ka fanonifi kera 'asiana, ka sasu na 'ana sulia dangi firi ne nao si sui. Wane ki tafau ne fosia na ru mauri kwasi nai fainia nununa ma ka too ana maetoto ana satana, nao kera si too ana ta mamaloe ana nonifie nai. Nia kai leka firi go 'ana sulia rodo ma dangi."

¹² Ma sulia ru nai ki, wane God ki kai susute, boroi 'ana kada ana 'afitaie. Kera wane ne kera rosulia taki God ki, ma kera ka leka sulia sa Jesus firi.

¹³ Sui nau ku rongoa na lingeru fasia 'i langi ka fata 'uri, "'Oe keda ru ne ki: safali ana kada ne ma ka oli 'alaa, God kai falea sa tifaida ne kera mamana fuana ana kada kera mae!"

Ma na Anoeru Abu ka olisia ka 'uri, "Iu, nia mamana 'asiana. Kera kai eele, sulia kera mamalo fasia raoe baita kera ki, sulia lealae ana raolada ka leka faida."

Kada ana loi rulae ana molagali

¹⁴ Sui nau ku ada lau, ma nau ku ada to'ona na gwa salo kwao. Ma na ru ne gouru 'i fafona na gwa salo nai adalae to'ona ka dia na Welenia Wane, ma na 'eregwau ana gol ne ka tio 'i fafona na gwauna, ma nia ka dau ana te naife ne 'ala 'asiana. ¹⁵ Ma te 'ainsel lau ka ru mai fasia na Beu Abu God, ma ka akwa baita fuana wane ne gouru 'i fafona na gwa salo ka 'uri, "Oe kai ngalia na naife 'oe, 'oko okua ru ki, sulia ne kada fuana loi rulae laona molagali dao na mai, sulia ne molagali nia dia na fueru maua!" ¹⁶ Ma na wane ne gouru fafona gwa salo ka siru ana na naife nia fafona na molagali, ma ka ngeda ru ki tafau laona molagali.

¹⁷ Ma te 'ainsel lau ka ru mai fasia na Beu Abu God 'i langi ma ka dau laugo ana te naife 'ala 'asiana. ¹⁸ Sui te 'ainsel lau ne ka gwaungai fafia na ere, ka leka mai fasia na fulifue, ma nia akwa kau fuana 'ainsel be dau ana na naife ka 'uri, "Oe kai sikilia na fueru grep ki laona molagali ana naife 'oe, sulia fueru 'ai ne ki maua na!" ¹⁹ Grep ki uu fuana wane ta'a ki. Ma na 'ainsel nai ne siru ani naife nia fafona na molagali, ma ka ngeda na grep nai ki, ma ka 'ui 'anida laona kula fuana mangisilana na grep fuana waeni, na kula fuana nonifie sulia guisasue God. ²⁰ Ma grep nai ki kera ka uri mangisia na 'i laona ru fuana mangisilana grep ne tio 'i maa fasia na fere baita. Ma na 'abu ka ra mai fasia laona ru nai fuana mangisilana na grep, ma ka igwa na sulia olu talangai kilomita ki, ma na lolalana ka bobola fainia lima gwai'abe ki.

15

Fiu 'ainsel ki fainia na fiu kwaekwaee 'isi ki

¹ Sui nau ku ada to'ona lau te fataie baita ni kwelelæ ana 'i langi: Fiu 'ainsel ki fainia fiu kwaekwaee 'isi ki. Fiu kwaekwaee nai ki na ne suilana guisasue God fuana wane abulo ta'a ki.

² Sui nau ku ada to'ona te ru dia na asi ne adalae to'ona dia na galasi ne kera dolalia fainia ere. Ma nau ku ada to'ona laugo wane ki ne kera liufia na ru mauri kwasi, ma na nununa, ma na namba ana satana. Ma kera uu 'i ninimana asi nai, ma kera ka dau ana ru ni kiihana ki ne kera saea ana harp ki ne God kwatea fuada. ³ Ma kera ka ngufia na fa ngu sa Moses, na wane rao God, ma na fa ngu na kale Sipsip, kera ka 'uri,

"Aofia God nikila ka tasa, raoe 'oe ki tafau kera 'inito ma ka lea 'asiana.

'Oe ne na kingi fafia fere ki tafau, ma na abulolamu ka 'o'olo ma ka mamana.

⁴ 'Aofia 'ae, wane ki tafau kera kai mau, ma kera ka fa'inito 'oe, sulia taifili 'oe go ne 'oe 'o'olo mamana.

Ma na wane ana fere ki tafau kera kai leka mai ka fosi 'oe, sulia kera ada to'ona raoe 'o'olo 'oe ki."

⁵ Ma 'i burina, nau ku ada to'ona na 'O'obe Abu God 'i langi, ma kera ka 'ifingia na Kula Abu 'Asiana ne God nia to 'ana. ⁶ Ma fiu 'ainsel ki kera ka ru mai fasia na 'O'obe Abu God fainia fiu kwaekwaee ki. Kera ka 'afisia maku kwao ki ne falu ma ka ngwasinasina, ma kera ka bitia fosae ana gol ki 'i ruruda. ⁷ Sui te ru ana fai ru mauri be ki ka kwatea fua fiu 'ainsel nai ki fiu tiu ana gol ki ne fungu ana guisasue God ne toto firi.

⁸ Ma na sasu fasia na 'Initoe God ma na nikilalæ

nia ka fungulia laona 'O'obe Abu God, ma nao ta wane si bobola fua rulae laona 'O'obe Abu, leka ka dao ana kada fiu kwaekwaee ne fiu 'ainsel nai ki kera ngalia mai ka sui.

16

Fiu tiu ru ki ana guisasulae God

¹ Sui nau ku rongoa te lingeru baita nia talo mai fasia na Beu Abu God, ma ka fata 'uri fuana fiu 'ainsel nai ki, "Mulu leka, mulu ka 'igitainia fiu tiu ru ki ana guisasue God fafona molagali."

² Ma na etana 'ainsel ka leka, ka 'igitainia na tiu ru nia fafona ano. Ma maale ta'a ki ne fii 'asiana ka sarufia wane ne kera too ana maetoto ana na ru mauri kwasi be ma kera ka fosia na nununa.

³ Sui na ruana 'ainsel ka 'igitainia na tiu ru nia 'i laona asi. Ma na asi ka tatala ka dia na 'abuna ta wane be nia mae, ma na ru mauri ki 'i laona asi kera ka mae tafau.

⁴ Sui na oluna 'ainsel ka 'igitainia na tiu ru nia 'i laona kafo igwa ki, ma na maebusu ki, ma kera ka 'abula tafau. ⁵ Sui nau ku rongoa na 'ainsel ne gwaungai fafia na kafo ka fata 'uri, "God 'oe ne 'oe abu, 'oko to 'ua na mai 'i nao, ma 'oko to laugo ana kada ne. Na kwaiketoilae 'oe ki ne 'oe sasia, nia 'o'olo 'asiana, ⁶ sulia kera saungia wane 'oe ki, ma profet ki. Ma nia ne sasia 'oko kwatea na 'abu fuada fua kufilana. Nia ka bobola ne, kera ka ngalia na kwaekwaee ne."

⁷ Sui nau ku rongoa te lingeru fasia na fulifue ka fata 'uri, "God nikila ka tasa, ne kwaiketoilae 'oe ki ka mamana ma ka 'o'olo 'asiana!"

⁸ Sui faina 'ainsel ka 'igitainia na tiu ru nia 'i fafona na sato, ma God ka alamatainia fua

ka 'akofia na wane ki ana 'ako'akolae baita nia.
⁹ Na 'ako'akolae nai ka 'akofia wane ki, ma kera ka fata falia na satana God ne nia too ana na nikilalae fua kwaekwaee nai ki. Ma kera ka noni'ela ana kari abulolae fasia garoe kera ki, ma kera ka noni'ela laugo ana tangolana 'initoe nia.

¹⁰ Sui limana 'ainsel ka 'igitainia na tiu ru nia 'i fafona kula ni gourue 'ana na ru mauri kwasi be, ma na 'initoe nia ka rorodoa. Ma wane ki kera ka 'ala fafia meada sulia nia fiida 'asiana.
¹¹ Ma kera ka fata falia God 'i langi, sulia nonifie kera ma maale kera ki. Boroi ma nao kera si kari abulo go fasia falafala ta'a kera ki.

¹² Sui onona 'ainsel ka 'igitainia na tiu ru nia laona kafo baita ne kera saea ana 'i Iufretes. Ma kafo nai ka gwau ma ka alua na taale fuana kingi ki ne kera leka mai fasia taelana sato. ¹³ Sui nau ku ada to'ona olu anoeru ta'a ki ne kera ada dia kwere ki, kera ka ru mai fasia ngiduna na dregon be, ma fasia ngiduna na ru mauri kwasi be, ma fasia ngiduna na profet susuke be. ¹⁴ Kera na anoeru ta'a ki ne kera sasia fanadae 'oro fua kwelelae ana ki. Na olu anoeru ta'a ne ki kera leka mai siana kingi ki tafau laona molagali, fua kera ka oku kera fua na firue ana fa dangi ne God nikila tasa kai ketoa wane ki.

¹⁵⁻¹⁶ Sui olu anoeru ta'a nai ki kera ka okua kingi ki ana te kula ne kera saea ana fatae wane Jiu "Amagedon."

Ma sa Jesus ka fata 'uri, "Mulu kai rongo, nau kai leka mai ana te kada ne mulu nao si saitamana, dia ta wane beli! Ma 'oilakie fuana sa tifaida ne kera to kwaimakwali ma kera ka 'afisia maku kera ki, fua nao kera si 'eke fua liu dadaralae safitana wane ki!"

¹⁷ Sui fiuna 'ainsel ka 'igtainia na tiu ru nia laona mamanga. Ma te lingeru baita ka talo mai fasia kula ni gourue 'i laona Beu Abu God, ka fata 'uri, "Nia suina!" ¹⁸ Sui na binabina ka bina, ma lingeru baita ki ka talo, ma na kukurue ka busu, ma na anuanu baita ka liu. Aia, nao ta anuanu si 'urinai safali 'ua mai ana kada God nia saungainia wane ki, sulia na anuanu ne nia ta'a ka tasa. ¹⁹ Ma na fere baita ne 'i Babilon ka ngiiana olu bali ru ki, ma na fere baita ana fere ki tafau kera ka takalo. God ka manata to'ona fere baita ne 'i Babilon ma ka kwaeda ka dia ne kera kufia waeni laona titiu ne fungu ana guisasue nia. ²⁰ Ma na bubunga ki tafau ka naoada, ma fa uo ki tafau ka naoada laugo. ²¹ Ma na mege 'aesи ne ka dia fau baita ki ne kulu 'asiana ka 'asida mai fasia laona mamanga fafona wane ki. Kululana te gwa fau ana fau nai ki dia lima akwala ma lima kilogram. Ma na wane ki kera ka fata falia God sulia ru nai, sulia na kwaekwaeе nai nia ta'a 'asiana.

17

Na keni sesele

¹ Sui te 'ainsel ana fiu 'ainsel be kera dau ana fiu tiu ru be ki ka leka mai siaku, ma ka fata 'uri, "Oe leka mai, fua nau ku fatainia na kwaekwaeе ne God kai sasia ana fere nai ne nia to karangia kafo 'oro ki. God kai kwaea na fere nai sulia nia dia na keni sesele. ² Kingi ki laona molagali kera inau ana sasilana ru ta'a ki dia na keni ne, ma wane ki laona molagali kera doria laugo sasilana ru ta'a ne na keni ne doria sasilana ki."

³ Sui na Anoeru Abu ka talai nau, ma na 'ainsel ka ngali nau 'uria laona lofaa 'eke'eke. Ma nau ku ada to'ona te keni nai nia gouru 'i fafona te ru mauri kwasi meo ne kera kedea na sataeru ta'a ki nonina ne fata buri tolingai ana God. Na ru mauri kwasi nai ka too ana fiu gwauiru ki ma akwala kokona ru ki laugo. ⁴ Ma na keni nai ka 'afisia 'oko masa meo borabora, ma kera ka laungia ana na laungi ne kera saungainia ana na gol ma ru ngwasinasina ki ne folilana baita 'asiana. Ma nia ka dau ana te tiu ne kera saungainia ana gol, ma ka fungu ana ru ta'a ne nia sasida ki. ⁵ Ma na kekedee ne kera kedea 'i maadarana ka 'uri, "Na fere baita 'i Babilon, na gaa keni sesele ki tafau ma wane ta'a ki tafau laona molagali." Ma na fadalana kekedee nai kera ka safungainia na. ⁶ Ma nau ku ada to'ona na keni ne nia dia sae nia ku ka gwaulilinge ana na 'abuna wane God ki ne nia saungida sulia ne kera famamana sa Jesus.

Kada nau ku ada to'ona, nau ku kwele 'asiana. ⁷ Ma na 'ainsel ne ka fata 'uri fuaku, "Uta ne 'oko kwele? Nau kai fadaa fuamu na fadalana keni ne, ma na ru mauri kwasi ne nia gouru 'i fafona, ne nia too ana fiu gwauiru ki ma akwala kokona ru ki. ⁸ Na ru mauri kwasi ne 'oe ada to'ona nia mauri 'i nao, boroi ma nia mae na. Ma nia karangi ka ra na mai 'i maa fasia lao kiluliu be nao 'ana ta suilae, fua ka leka 'uria malangisilana. Ma wane ki laona molagali ne nao kera si keda satada laona buko ana maurie safali 'ua mai naona saungailana molagali, kera kai kwele ana kada kera ada to'ona na ru mauri kwasi ne. Sulia nia mauri mai 'i nao ma kada ne

nia mae na, boroi ma nia kai dao lau mai.

⁹ “Oe manata lea ana liotoe sulia na ru ne: Fiugwauiru ki ne fiu fa uo keni ne nia gouru fafona ki. Ma kera laugo ne fiu kingi ki. ¹⁰ Lima kingi ki ada kera mae na, te kingi ka gwaungai 'ua, ma ta te kingi si dao 'ua mai. Ma kada nia dao mai, nia kai gwaungai ga 'ana sulia ka kada tu'u. ¹¹ Ma na ru mauri kwasi be 'e mauri 'i nao ma ka mae na, nia ne kwalu kingi. Nia ta kingi ana na fiu kingi ki, ma nia kai leka na fuana fafunulana.

¹² “Ma akwala kokona ru ki ne 'oe ada to'ona ne akwala kingi ne nao kera si 'initoa 'ua. Ma kera kai kwatea na 'initoe fua kera kai kingi fainia na ru mauri kwasi nai sulia te aoa. ¹³ Ma akwala kingi ne ki, kera rao oku fua kera ka kwatea nikilalae kera ki ma gwaungaie kera ki fuana ru mauri kwasi be. ¹⁴ Ma kera kai firu fainia na kale Sipsip. Ma na kale Sipsip nai fainia na wane nia ki ne nia filida ne kera rosuli nia, kera kai liufi kera. Sulia nia ne 'Aofia fafia 'aofia ki tafau, ma ka Kingi fafia kingi ki tafau.”

¹⁵ Ma na 'ainsel ka fata lau 'uri fuaku, “Kafo ne 'oe ada to'ona keni sesele ne nia gouru fafona ki ne na fere ki, ma na wane ki, ma na fatae 'e'ete ki. ¹⁶ Na ru mauri kwasi ma akwala kokona ru ne 'oe ada to'oda ne, kera kai noni'ela ana keni sesele ne. Ma kera kai lafua na ru nia ki tafau fasia, ma nia ka dadara na 'ana. Ma kera kai 'ania na fasio ana nonina, ma kera ka sungia ana ere. ¹⁷ Sulia God alua manatae wane laona manatalada, kera ka sasia ru ne nia dorida ki. Ma kera ka alua te manatae 'uria kwatelana nikilalae kera fuana 'initoe fua ru mauri kwasi ne, fua nia ka gwaungai leleka ka dao ana kada ne fatalana God kai fuli mamana.

18 “Ma na keni ne 'oe ada to'ona nia ne na fere baita ne gwaungai fafia kingi ki tafau laona molagali.”

18

Na fafunuilana 'i Babilon

1 I buri'ana lau, nau ku ada to'ona te 'ainsel lau nia koso mai fasia 'i langi. Ma nia ka too ana na nikilalae baita, ma na ralarana ka rara fafia na molagali tafau. **2** Ma nia ka akwa ka 'uri, “Nia funu na! Na fere baita be 'i Babilon funu na! Nia tatala ka alua na fere fuana anoeru ki. Ma anoeru ta'a ki ma no ta'a ki, kera to na 'i laona. **3** Sulia wane Babilon ki kwatea ma wane ana fere ki tafau ka sasia ru ta'a 'oro 'asiana. Kingi ki laona molagali kera ka sasia ru ta'a dia wane Babilon laugo. Ma wane 'oro ne kera foli ru ma kera ka fafoli ki kera too ana toorue baita ki sulia ne wane Babilon ki doria ru lea 'oro ki.”

4 Sui nau ku rongoa te lingeru lau fasia 'i langi ka fata 'uri, “Wane God ki 'ae, mulu leka mai fasia na fere nena! Fasia mulu ka 'ado fainia ana sasi ru ta'alae nia ki, ma fasi mulu ka rufia kwaekwaae nia ki. **5** Sulia sasi ru ta'alae wane Babilon ki ra ka bobola na fainia 'i langi, ma God nao si manata buro na ana sasi ta'alae kera ki. **6** Alu God kai sasia na ana ru ta'a ki fuana 'i Babilon, dia laugo 'i Babilon nia sasia fua mulu wane God ki, ma nia kai duu ro fau ana fuana 'i Babilon. **7** Alu God kai kwatea na nonifie ma na kwaimanataie fua 'i Babilon, ka dia laugo na 'initoe ma na to lealae ne 'i Babilon kwatea fua nia talana. Sulia wane Babilon ki kera fata lafuda ga 'ana talada 'uri, ‘Kulu gwaungai fafia wane ki tafau! Ma kulu nao si dia lau ta

gwa 'oru siofa, ma kulu kai nao si saitamana ta kwaimanatailae.' ⁸ Sulia wane Babilon ki fata 'urinai, ana ta fa dangi God kai kuae nia ana na mataie, ma na kwaimanataie, ma na fioloe. Ma na ere kai sarufi nia, sulia ne 'Aofia God nikila ka tasa, nia ka keto kera."

⁹ Ma kingi ki fasia laona molagali ne kera sasia ru ta'a 'asiana ki fainia 'i Babilon, ma kera ka 'ado ana na toorue nia, kera kai angi fafia na fere nai kada kera ada to'ona na sasuna ere ne sarufia. ¹⁰ Ma kera kai uu tau sulia kera mau fasi kera ka nonifi dia nia laugo. Ma kera ka fata 'uri, "Nia ta'a 'asiana fuamu 'i Babilon, na fere baita ma fere 'initoa! Na kwaekwaee 'oe, nia dao 'ali'ali na mai fafi 'oe!"

¹¹ Aia, ma wane ne kera foli ru ma kera kafafoli ki laona molagali, kera angi ma kera ka kwaimanatai fua 'i Babilon, sulia nao ta wane si folia na ru kera ki. ¹² Sulia nao ta wane si folia na gol kera ki, ma silva kera ki, ma fau ngwasinasina kera ki, ma ru folilana baita ki, ma 'oko masa kwanga kekerea ki ne folilada baita, ma 'ai ne moko lea ki, na ru saungailada ana suli ki, ma na ru kera saungainia ana 'ai ne folilana baita ki, ma barasi ki, ma kakai salo ki ma fau ne kera saea ana mabol, ¹³ ma fanga lea ki, ma ru moko lea ki ne folilada ka baita. Ma nao laugo ta wane ne ka folia waeni kera ki, ma ngwaingwai ki, ma ru ki fua saungailana beret, ma buluka ki, ma sipsip ki, ma hos ki, ma ru ne hos ki kera tara, ma wane rao 'o'oni ki. Iu ma wane ki boroi, kera ka folida ma kera kafafoli laugo 'anida.

¹⁴ Ma wane ne kera foli ru ma kera kafafoli ki, kera ka fata 'uri fuana Babilon nai, "Ru lea

ki tafau go ne 'oe doria 'oe kai too ana, kera kai nao na fasi 'oe. Ma toorue 'oe ki tafau ma ru ngwasinasina 'oe ki kera funu laugo, ma ka 'afitai 'oko ada to'oda lau." ¹⁵ Ma wane ne kera foli ru ma kera kafafoli ki, ne kera todaru ana 'i Babilon, kera kai uu tau sulia kera mau fasi kera ka rufia laugo na nonifie nia. Ma kera ka angi ma kera ka kwaimanatai. ¹⁶ Kera ka fata 'uri, "Nia ta'a 'asiana, sulia na wane ana fere baita be kera 'afi ana maku lea ki ne folilana baita, ma kera ka laungi ana ru ngwasinasina ki ne folilana baita. ¹⁷ Aia, ana kada tu'u ne toorue nia ki ka sui fasi nia."

Wane baita ki tafau ana baru ki, ma wane ne kera leka laona baru ki, ma wane ne kera rao laona baru ki, ma wane ki tafau ne kera rao laona asi, kera kai uu tau na 'ada. ¹⁸ Ma kada kera ada to'ona sasuna na ere ne sarufia Babilon, kera ka akwa baita, "Safali mai ana safalilana, nao na ta fere baita lau ne ka dia na fere baita ne!" ¹⁹ Ma kera ka 'uia gwauda ana gegeo, ma kera ka angi, kera ka kwaimanatai ma kera ka fata 'uri, "Ta'a 'asiana fuana fere baita ne. Wane ki tafau ne kulu too ana baru ki, kulu todaru ana na toorue 'i Babilon. Ana kada tu'u go ne ru nia ki tafau ka suina fasia."

²⁰ Ma mulu wane 'i langi ki, mulu kai eele, sulia 'i Babilon funu na. Ma wane God ki, ma wane ni lifurongo ki, ma profet ki, mulu kai eele sulia God ketoa na fafia ru ta'a ne nia sasia fua mulu.

²¹ Sui te 'ainsel nikila ka ngalia te fau baita ma ka 'ui 'ania laona asi, ma ka fata 'uri, "Ana sasia 'urinai, kera kai 'ui 'ani 'oe, na fere baita ne 'i Babilon, fua nao ta wane si ada lau to'omu. ²² Ma ka 'afitai lau kera ka rongoa lingena harp ki, ma

lingena wane ki, ma 'au ki, ma fa bungu ki fasi 'oe. Ma ka 'afitai na ta wane rao ka to lau fai 'oe. Ma nao si rongoa na lingena ta saue ana fanga fasi 'oe. ²³ Ma nao ta kwesu si tala lau ani 'oe. Ma ka 'afitai kera ka rongoa lau lingena ta arai falu ma ta keni fungao fasi 'oe. 'I nao na mai, na wane ne kera foli ru ma kera kafafoli ki, kera wane talo laona molagali ki. Ma ana sukee 'oe ki, 'oko fagaroa wane ki tafau laona molagali."

²⁴ God kwatea kwaekwaee fuana wane 'i Babilon ki, sulia ne kera be saungia profet ki, ma wane God ki, ma tani wane 'oro lau ne kera saungida laona molagali.

19

Na okue baita 'i langi kera tangoa God

¹ I buri'ana ru ne ki, nau ku rongoa na linge akwae ne baita dia lingena na okue baita 'i langi kera 'uri, "Kulu tangoa God! Taifilia God go ne nia famauri kia. Ma na 'initoe ma nikilalae ki fuana God kia! ² Na kwaekwaee nia ki ka mamana ma ka 'o'olo. Nia ka ketoa na keni sesele ne 'uria nia ka mae, sulia nia falia wane ki laona molagali ana sasi ru ta'alae nia. Ma God ka kwatea na kwaekwaee fuana, sulia nia saungia wane rao nia ki." ³ Ma kera ka akwa lau kera ka 'uri, "Kulu tangoa God! Ma sasuna ere ne sarufia na fere baita ne ka ra 'i langi sulia dangi firi."

⁴ Ma ro akwala ma fai wane fanaonao ki, ma fai ru mauri ki, kera boruru 'i ano ma kera ka fosia God ne gouru ana kula ni gourue ana 'initoe. Ma kera ka fata 'uri, "Iu, nia 'urinai! Kulu tangoa God!"

5 Sui na lingeru ne talo mai fasia kula ni gourue ana 'initoe, ka fata 'uri, "Wane ki tafau ne mulu fuusi baita ana God, wane 'initoa ma wane kelewanea, ma wane rao nia ki, mulu tangoa God kia!"

Nafafanga ana arae na Kale Sipsip

6 Sui nau ku rongoa lau na ru dia na lingena ta okue baita ma ka kuru dia na kurulana ta tata baita, ma ka dia ta kukurue baita. Ma nau ku rongo kera akwa baita 'uri, "Kulu kai tangoa God, sulia 'Aofia kia God ne nia nikila ka tasa, nia na kingi! **7** Kulu eele 'asiana, ma kulu ka tangoa na 'initoe nia! Sulia nia dao na ana kada fua okue fainia na kale Sipsip, ma na keni fungao ka sasi akau na fuana. **8** Ma God ka kwatea na 'oko masa kwanga ne falu ma ka ngwasinasina fua na keni fungao fua nia ka 'afisia." (Aia, fadalana na 'oko masa kwanga, ne na ru lea ne wane God ki kera sasida.)

9 Sui na 'ainsel ka fata 'uri fuaku, "'Oe kai keda ru ne: 'Oilakie fuana wane ki ne God laefida fua fangalae ana arae na kale Sipsip." Ma na 'ainsel ka fata lau 'uri, "Na fatae God nai, nia mamana!"

10 Nau ku rongoa ru nai ki tafau, ma nau ku boruru 'i 'aena 'ainsel nai fua fosilana. Sui, nia ka fata 'uri fuaku, "Nao 'oe si fosi nau lau! 'Oe kai fosia lalau God! Sulia nau na wane rao God go dia 'oe laugo ma wanefuta 'oe ki, na wane ki tafau ne kera famamana na mamanalae ne sa Jesus fatainia. Sulia mamanae ne sa Jesus fatainia, ne kwatea ma wane God ki kera ka 'ainitalo ana Fatalana God."

Na wane ne gourufafona na hos kwao

¹¹ Sui nau ku ada to'ona 'i langi ka 'ifi, ma nau ku ada to'ona te hos kwao. Ma na wane ne gouru 'i fafona kera saea ana sa Rao Lea ma sa Mamana, sulia nia ketoa ma ka firu sulia na 'o'oloe. ¹² Na maana ka dia na meamea ana ere, ma nia ka alua 'eregwau 'oro ki 'i gwauna. Ma nia too ana sataeru ne kera kedea ana nonina, ma nia taifilia go ne saitamana. ¹³ Ma na maku gwala ne nia ka gwini ana 'abu. Ma na satana ka 'uri, "Na Fatalana God." ¹⁴ Ma wane ni omees 'i langi kera leka sulia. Ma kera 'afi ana 'oko masa kwao ma ka falu ki, ma kera ka gouru 'i fafona na hos kwao ki. ¹⁵ Ma te naife ni sauwanee 'ala 'asiana ka ru mai fasia laona ngiduna fua kai liufia ana na mae fere baita ki. Ma nia kai 'initoa 'usi kera ana na nikilalae baita nia, ma ana na guisasue God nikila ka tasa, nia ka mangisia malimae nia ki, ka dia nia uri mangisia na grep 'i laona ru ni mangisilana grep ki fuana waeni. ¹⁶ Ta sataeru ne kera kedea sulia na 'oko masa gwala nia ma sulia na safana ka 'uri, "Na Wane baita fafia kingi ki, ma na 'Aofia fafia 'aofia ki."

¹⁷ Sui nau ku ada to'ona te 'ainsel ka uu 'i laona sato. Ma nia ka akwa fuana no ki ne kera lofo laona mamanga ka 'uri, "Kamulu leka mai, mulu kai oku ana na fangalae baita God. ¹⁸ Mulu kai leka mai, mulu kai 'ania nonina kingi ki, ma wane baita ki ana omees, ma wane ni omees ki, ma hos ki, ma wane ki ne kera gouru fafona hos ki, ma wane ki tafau, wane rao 'o'oni ki, ma wane sakwadola ki, ma wane 'initoa ki, ma wane kelewanea ki."

¹⁹ Sui nau ku ada to'ona na ru mauri kwasi be, ma wane baita ki laona molagali, ma wane

ni omee kera ki, kera ka oku mai fuana firue fainia na wane ne gouru 'i fafona na hos kwao ma na wane ni omee nia. ²⁰ Ma kera ka dau na ru mauri kwasi be fainia na profet susuke ne sasia ru fuana kwelelæ ana ki ana kada nia to fainia na ru mauri kwasi be. (Ana ru fanadae nai ki ne sukea wane ne kera too ana na maetoto ana na ru kwasi ne ma wane ne kera fosia na nununa.) Ma na ru kwasi nai fainia na profet susuke be, kera 'ui mauri ani keroa laona 'osi ana ere ne saru ana salfa. ²¹ Ma na naife ni sauwanee be sakatafa mai fasia na ngiduna na wane be gouru 'i fafona na hos kwao ka saungia wane ni omee keroa ki. Ma na no ki kera leka mai, kera ka 'ania na fasio ana nonida leleka kera ka abusu.

20

Na to'oni fangali

¹ Sui nau ku ada to'ona lau te 'ainsel ka koso mai fasia 'i langi, ma ka dau ana te seni baita fainia na kii ana na kiluliu ne nao 'ana ta suilae. ² Ma nia ka daua na dregon be kera saea ana sa Saetan, ne wane baita fuana anoeru ta'a ki, ma ka kani fafia sulia te to'oni fangali. ³ Ma na 'ainsel nai ka 'ui 'ania 'i laona kilu nai ma ka bilakia, fua ne nao nia si sukea lau wane ki, leleka na te to'oni fangali nai ki ka sui. Ma buri'ana kada nai, kera kai lugea lau fua kada tu'u.

⁴ Sui nau ku ada to'ona kula ni gourue ki ana 'initoe ma wane ne kera gouru fafoda ki. God ka kwatea na nikilalae fuada fuana gwaungaie. Ma nau ku ada to'ona laugo mangona wane ne kera saungida ki sulia kera 'ainitaloa na mamanae ne sa Jesus fatainia ma na fatalana God. Nao kera si

fosia go na ru mauri kwasi be ma na nununa, ma nao kera si ngalia go na maetoto ana na ru kwasi nai 'i maadarada naoma ana 'abada. Nia ne, kera mauri lau, ma kera ka gwaungai dia kingi ki fainia sa Jesus Christ sulia te to'oni fangali. ⁵ Nia na ne etana na tataelae fasia na maee. (Aia, ma bali ana wane ki ne kera mae, nao kera si mauri lau leleka te to'oni fangali nai ki ka sui.) ⁶ Wane ki ne kera mauri lau ana na etana tataelae fasia na maee, kera kai eele 'asiana, ma kera ka too ana na 'oilakie. Sulia na ruana maee si nikila fafi kera. Ma kera kai alua na fataabu God ki ma sa Jesus Christ, ma kera ka gwaungai fainia sulia te to'oni fangali.

Na liufilana sa Saetan

⁷ I buri'ana to'oni fangali ka sui, kera kai lugea sa Saetan fasia laona beu ni kanie. ⁸ Ma nia kai leka fuana sukelana wane ki laona fere ki tafau laona molagali. Nia ne na fikute wane ne kera saea ana sa Gog ma sa Magog ki. Sa Saetan kai fikuda mai fuana firue, ma kera kai 'oro 'asiana dia one sulia na asi. ⁹ Kera ka takalo laona molagali tafau, ma kera ka 'e'ere'afu kalia kula ne wane God ki kera to ana ma na fere baita 'i Jerusalem ne God kwaiofei ana. Sui na ere ka koso mai fasia 'i langi ka fafunuida. ¹⁰ Sui sa Saetan na wane ne sukeda, God kai 'ui 'ania laona 'osi ana ere ne saru ana salfa, kula be God 'ui 'ania laugo na ru mauri kwasi be ma na profet susuke 'i nao. Ma kera kai to ana nonifie sulia dangi ki tafau, ma na rodo ki tafau toto si sui.

Na kwaiketoilae 'isi

¹¹ Sui nau ku ada to'ona te kula ni gourue kwaio ana 'initoe ne baita. Ma nau ku ada to'ona laugo

na wane ne gouru 'i fafona. Na molagali ma na salo, kera ka tafi na 'ada fasia, ma nao ta wane si ada to'ona lau na molagali ma na salo. ¹² Sui nau ku ada to'ona laugo wane mae ki tafau, ne kera 'initoa ma kera ka kelewanea, kera uu 'i naona kula ni gourue ana 'initoe nai. Ma God ka 'ifingia buko ki. Ma ka 'ifingia ta buko lau, na buko ana maurie. Ma God ka ketoa wane mae ki sulia ru ne kera sasida ki, ne to laona buko nai ki. ¹³ Sui, wane ne kera mae laona asi kera ka mauri lau. Ma wane ne kera to laona ano ma na kula ni maee, kera ka mauri lau. Ma God ka ketoa wane ki tafau sulia ru ki tafau ne kera sasida 'i nao. ¹⁴ Sui God ka 'ui 'ania na maee ma na kula ni maee laona 'osi ana ere. (Aia, ma na 'osi nai ana ere nia ne ruana maee.) ¹⁵ Ma ta wane ne satana nao si to laona buko ana maurie, God ka 'ui 'ani nia laona 'osi ana ere laugo.

21

Na mamanga falu ma na molagali falu

¹ Sui nau ku ada to'ona na mamanga falu ma na molagali falu. Na mamanga eteta ma na molagali eteta ka nonga na ma na asi ka naoana na. ² Ma nau ku ada to'ona na fere baita abu ne na Jerusalem falu ka koso mai fasia God 'i langi. Ma kera sasi akau ana, dia ta keni fungao ne kera laungia fua nia ka dao to'ona na arai falu nia. ³ Ma nau ku rongoa te lingeru baita fata mai fasia na kula ni gourue ana 'initoe ka 'uri, "Na fere God nia to na siana wane ki. Ma nia kai to faida ma kera na wane nia ki na. Ma God talana kai to faida, ma nia na ne God kera. ⁴ Ma nia kai usua kafo ana angie fasia maada. Na maee, ma

na kwaimanataie, ma na angie, ma na nonifie kai nao na, sulia ru 'ua ki ka sui."

⁵ Sui na wane ne nia gourue ana kula ni gourue ana 'initoe ka fata 'uri, "Na kada ne, nau kufafalua na ru ki tafau!" Ma nia ka fata laugo 'uri fuaku, "Oe kedea ru ne ki, sulia fatae ne ki mamana, ma nia ka bobola fua famamanalana."

⁶ Ma nia ka fata 'uri, "Na ru nai ki ka suina 'uri! Nau ne Alfa ma na Omega, na safalie ma na suilana ru ki tafau. Ma sa ti ne maeliku, nau kai kwate 'o'oni ana ta mae kafo ana maurie fuana, ma nao nia si folia. ⁷ Ma ta wane ne nao si lukasia fitoe nia, nau kai kwatea ru ne ki fuana, ma nau ne God nia, ma nia ne wele nau. ⁸ Aia, wane ne kera tafi ki sulia kera mau, ma na wane ne kera luka faburi ana fitoe kera ki, ma wane ne kera sasia ru ta'a ki, ma wane sauwanee ki, ma wane oee ki, ma wane kelema ki, ma wane ne kera fosia mamala god saungailada ki, ma wane susuke ki tafau, kula fuada na ne laona 'osi nai ana ere ne saru ana salfa. Ma nia na ne ruana maee."

Na Jerusalem falu

⁹ Ma te 'ainsel ana fiu 'ainsel be kera too ana fiu tiu ru ana kwaekwaee 'isi ki, ka leka mai siaku, ma ka fata 'uri, "Oe leka mai fua nau ku fatainia na keni fungao na kale Sipsip ne fuamu." ¹⁰ Na Anoeru Abu ka sura aku ma na 'ainsel ka ngali nau 'uria gwauna te fa uo ne fane 'asiana. Ma nia ka fatainia fuaku na fere abu 'i Jerusalem ne koso mai fasia God 'i langi. ¹¹ Ma na 'initoe God ka kwate nia ka ngwasinasina 'asiana. Na fere baita nai ka ngwasinasina 'asiana dia te fau ne folilana baita ne kera saea ana jaspa, ma ka saolia dia na

galasi. ¹² Ma na fere baita nai ka too ana sulufau baita ne ka fane kalia, ma na akwala ma ro tafaa ki, ma na akwala ma ro 'ainsel ki ne kera folo 'usia na tafaa nai ki. Ma satana na akwala ma ro kwalafa ana wane Israel ki ne kera kedea ana na akwala ma ro tafaa nai ki. ¹³ Akwala ma ro tafaa ana sulufau nai ne tio kalia na fere baita nai, ta olu tafaa bali 'i taelana sato, ma ta olu tafaa 'i bali sulana sato, ma ta olu tafaa bali mauli, ma ta olu tafaa lau ana bali 'o'olo. ¹⁴ Na sulufau kalia na fere baita nai kera saungainia fafona te akwala ma ro fau ki. Aia, satada akwala ma ro wane lifurongo ana kale Sipsip ne kera kedea ana fau nai ki.

¹⁵ Ma na 'ainsel nai ne fata fai nau, nia dau ana te mae 'ai ana 'olotolae ne kera saungainia ana gol fuana 'oitolana na fere baita nai, ma na tafaa ana ki, ma na sulufau. ¹⁶ Na gwalalana fai 'ogue ana fere baita nai kera bobola tafau go. Na 'ainsel nai ka 'oloto'ona na fere baita nai ana mae 'ai nai, ma ka dao to'ona na gwalalana, ma na rebalana, ma na ralana kera bobola tafau go, na akwala ma ro to'oni kada taale ki tafau go.*

¹⁷ Na 'ainsel nai ka 'oloto'ona na 'ogue ma ka dao to'ona nia dao ana olu akwala ma ono 'abala ana na ralana, ana 'olotolae ne nia sasia ana. ¹⁸ Na 'ogue ne kera saungainia ana fau kera saea ana jaspa, ma na fere baita nai kera saungainia ana na gol ne saolia dia na galasi. ¹⁹ Aia, ma na fau fuana fangadolana 'ogue ki ana fere baita nai, kera laungia ana fau ne folilada baita ki tafau go. Na etana fau fuana fangadolae, kera saea ana na jaspa. Na ruana fau, kera saea ana na safaea.

---

* **21:16** ro to'oni ma fai talanga kilomita ki

Na oluna fau, kera saea ana na aget. Na faina fau, kera saea ana na emaral. ²⁰ Na limana fau, kera saea ana oniks. Na onona fau, kera saea ana karnelian. Na fiuna fau, kera saea ana kuots. Na kwaluna fau, kera saea ana beril. Na sikhana fau, kera saea ana topas. Na tangafuluna fau, kera saea ana na kalkedoni. Na akwala ma etana fau, kera saea ana turkois. Ma na akwala ma ruana fau, kera saea ana ametist. ²¹ Ma na akwala ma ro tafaa ne ki kera saungainia ana na akwala ma ro fau folilada baita 'asiana ne kera saea ana perel. Te fa perel go fuana te tafaa. Ma na taale ki laona fere baita nai kera saungainia ana na gol ne saolia ka dia galasi.

²² Nao nau si ada to'ona go ta beu abu laona fere baita nai, sulia God nikila ka tasa ma na kale Sipsip na ne Beu Abu senai. ²³ Na fere baita nai nao si doria lau na sato naoma na madame fua ka tala laona, sulia na 'initoe God na ne tala, ma na kale Sipsip nai ne kwesu nia. ²⁴ Wane laona molagali ki kera ka bobola fua tolae laona madakwalaе nai, ma na kingi ki kera kai ngalia mai toorue kera ki 'uria laona. ²⁵ Ma mae ki ana na fere baita ne kai 'ifi talau go 'ana ma nao si bilaki, sulia nao ta rodo senai. ²⁶ Ma kera kai ngalia mai kwangalae ki ma toorue ki ana na fere ki tafau laona molagali 'uria laona fere baita ne. ²⁷ Aia, ma nao ta ru ne bilia, naoma ta wane ne sasia ta ru ni 'ekelae ana, naoma ta wane ne ka suke kai ru laona fere baita ne. Boroi ma taifilia go wane ne kera keda satada laona buko ana maurie na kale Sipsip ne kera kai ru laona fere baita nai.

22

Na kafo ana maurie

¹ Na 'ainsel ne ka fatainia laugo fuaku na kafo ana maurie ne saolia ka dia ta galasi, nia busu mai fasia kula ni gourue ana 'Initoe God ma na kale Sipsip, ² ma ka igwa mai tofungana na taale ne liu laona fere baita nai. Ma na 'ai ana maurie ki, kera uu ana ro ninimana ana kafo nai, ma kera ka fungu ana te kada laona madame ki tafau, ma na ulina 'ai nai kera ka ngalia fuana guralana wane ki tafau laona molagali. ³ Aia, ma ru ne God nia agida ki, nao kera si to laona fere baita nai.

Na kula ni gourue God ma na kale Sipsip ne to laona fere baita nai, ma wane rao nia ki kera kai fosia. ⁴ Ma kera kai ada to'ona maana God, ma na satana kera kedeaa maadarada. ⁵ Ma nao na ta rodo 'i senai, ma nao kera si doria na ta kwesu naoma na madakwalana sato, sulia God na ne madakwalae kera, ma kera ka gwaungai fainia sulia dangi firi.

Na daolana mai sa Jesus

⁶ Sui na 'ainsel ka fata 'uri fuaku, "Fatae ne ki mamana, ma fatae ni famamanalada ki. 'Aofia God ne kwatea mai na Anoeru nia fuana profet ki, ma ka kwatea mai na 'ainsel nia fua ne kai fatainia fuana wane rao nia ki ru ne kai fuli 'ali'ali mai ki."

⁷ Ma sa Jesus ka fata 'uri, "Mulufafurongoa! Nau kai leka 'ali'ali go mai. 'Oilakie fuada wane ne kera rosulia kekedee abu ki laona buko ne!"

⁸ Nau sa Jon ne nau ku rongoa ma nau ku ada to'ona ru ne ki tafau. Ma kada nau rongoa ma

nau ku ada to'ona ru ne ki, nau ku boruru 'i naona 'aena na 'ainsel ne nia fatainia ru nai ki fuaku, ma nau ku sasi 'uria fosilana. ⁹ Ma nia ka fata 'uri fuaku, "Oe nao si sasi lau 'urinai! Nau na wane rao go, dia laugo 'oe, ma tolamu na profet ki, ma wane ki tafau ne kera rosulia fatae ki laona buko ne. 'Oe fosia God!" ¹⁰ Sui nia ka fata lau 'uri fuaku, "Nao 'oe si safungainia kekedee God ki laona buko ne. Sulia nia karangi ka dao na ana kada ru ne ki kai dao mai. ¹¹ Ma wane ta'a ki, kera kai dau ngasi ana fuli rue ta'a ki. Ma wane 'o'olo ki kera kai dau ngasi ana 'o'oloe 'ada, ma wane ne kera abu, kera kai dau ngasi 'ada ana abue."

¹² Ma sa Jesus fata ka 'uri, "Mulufafurongoa, nau kai leka 'ali'ali go mai. Ma nau kai ngalia na mai folifolie tooa ki fuana kwatelana fuada, sulia te ki ne kera sasida. ¹³ Nau na ne Alfa ma na Omega, na safalie ma na suilana ru ki tafau."

¹⁴ 'Oilakie fuana wane ne kera taufia maku gwala kera ki ka falu, fua ne kera ka bobola fua 'anilana fufuana 'ai ana maurie, ma kera ka ru ana tafaa ki 'uria laona fere baita. ¹⁵ Ma wane ne kera sasia ru ni 'ekelae ki, ma wane ne kera kelema ki, ma wane oee ki, ma wane sauwanee ki, ma wane ne kera fosia nunuiru ki, ma wane ne kera suke, ma kera ka sasia ru susuke ki, kera ka to 'i maa fasia laona fere baita nai.

¹⁶ Ma sa Jesus ka fata lau 'uri, "Nau sa Jesus ne nau ku kwatea kau na 'ainsel nau fua kai farongo ana ru ne ki fua mulu wane famamana ki. Nau ne na wane ana olitana kwalafa sa Deved na kingi. Ma nau na ne fa kwakwali 'ofodangi ne rara ka madakwa 'asiana."

17 Ma na Anoeru Abu fainia na keni fungao, keroa ka fata 'uri fua sa Jesus, "Oe kai leka mai!"

Iu, ma sa ti ne kera rongoa fatalana God laona buko ne, kera kai fata laugo 'uri, "Oe kai leka mai!"

Ma sa ti boroi 'ana ne maeliku ma ka doria ngalilana kafo ana maurie, 'oe kai leka mai, 'oko ku 'o'oni ana na kafo ana maurie.

18 Nau sa Jon, nau ku fata totongai fuana wane ki tafau ne kera rongoa fatalana God laona buko ne. Dia ta wane boroi 'ana ka alua lau ta ru tarenga fainia, God kai kwaee nia ana fiu kwaekwae ne kera fata sulia laona buko ne.

19 Ma dia ta wane lafua ta ru fasia fatae God ki laona buko ne, God kai susia fasia 'ai ana maurie, ma na kula nia ana na fere abu baita ne kera fata sulia 'i laona buko ne.

20 Sa Jesus, na wane ne fata sulia ru ne ki tafau, nia fata 'uri, "Nia mamana 'asiana! Nau kai leka 'ali'ali na mai!"

Iu, Jesus 'Aofia 'ae, leka na mai!

21 Nau ku fo fua ne na kwaihofeila na 'Aofia sa Jesus Christ kai to fai kamulu tafau. Iu, nia 'urinai.

**Farongoe Lea Ana Fataleka
The New Testament in the Fataleka language of the
Solomon Islands
Niu Testament long langguis Fataleka**

copyright © 2017 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Fataleka

Translation by: SITAG

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2017-11-13

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 31 Aug 2023

38b15013-8e25-506e-87f4-209b1cab49c2